

**INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK,
KOMMUNIKATION OCH LÄRANDE**

MENINGSFULL FRITID I SOCIOEKONOMISKT UTSATTA OMRÅDEN

En strukturerad forskningsöversikt om barn och ungas
förutsättningar till en meningsfull fritid i utsatta områden

Wafaa Harmouche

Uppsats/Examensarbete:	15 HP
Program och/eller kurs:	Magisteruppsats i Barn- och ungdomsvetenskap PDA522
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	Vt. 2024
Handledare:	Jennie Sivenbring
Examinator:	Ann-Marie Eriksson
Rapport nr:	xx (ifylles ej av studenten/studenterna)

Abstract

Uppsats/Examensarbete:	15 HP
Program och/eller kurs:	Magisteruppsats i Barn- och ungdomsvetenskap PDA522
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	Vt. 2024
Handledare:	Jennie Sivenbring
Examinator:	Ann-Marie Eriksson
Rapport nr:	xx (ifylles ej av studenten/studenterna)
Nyckelord:	Meningsfull fritid, socioekonomiskt utsatta områden, utsatthet, barn, unga, delaktighet

This systematic overview analysis places great importance on the concept of meaningful leisure time in relation to children and young people who live in socio-economically vulnerable areas. The purpose of this study was to find out what the research says about opportunities for meaningful leisure time for children and young people from 12 to 16 years of age in socio-economically disadvantaged areas. The study's questions were: what affects meaningful leisure time for children and young people from 12 to 16 years of age in socio-economically vulnerable areas? Does the research identify connections between meaningful leisure time for the experience of participation in society and, if so, which factors are significant?

Something that is current in society is that children and young people are not offered the same conditions to have a meaningful leisure time, even though it is part of their rights. In this study, a inductive thematic analysis will be used to study which themes emerge from the completed database search based on the PICO model. 18 articles were identified of which 13 were selected and analyzed more deeply. The results show that there is a connection between the international research and Swedish research where, for example, the role of society and the school carries a responsibility in creating a leisure time that is meaningful. Parental involvement and leisure activities are also two contributing factors.

Conclusions show, among other things, that the concept of meaningful leisure time is difficult to find in international research compared to Swedish research where the concept is more common. This shows, among other things, the importance that more research is needed in the area, so that all children in society are offered leisure time that is meaningful.

Sammanfattning

Denna strukturerade forskningsöversikt lägger stor vikt vid begreppet meningsfull fritid i relation till barn och unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden. Syftet med denna studie var att ta reda på vad forskningen säger om möjligheter för meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden. Studiens frågeställningar var: *vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden? Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?*

Något som är aktuellt i samhället är att barn och unga inte erbjuds samma förutsättningar till att få en meningsfull fritid, trots att det ingår i deras rättigheter. I denna studie kommer en induktiv tematisk analys att användas för att studera vilka teman som kommer fram utifrån databassökningen som utgått från PICO-modellen. 18 artiklar påvisades där 13 valdes ut och analyserades djupare. Resultatet visar på att det finns samband mellan den internationella forskningen och den svenska forskningen där exempelvis samhällets och skolans roll bär ett ansvar i att skapa en fritid som är meningsfull. Även ett föräldraengagemang och fritidsaktiviteter är två bidragande faktorer.

Slutsatser visar bland annat på att begreppet meningsfull fritid är svårt att hitta inom internationell forskning jämfört med svensk forskning där begreppet är mer vanligt. Detta visar bland annat på vikten av att det behövs mer forskning inom området, för att erbjuda alla barn en meningsfull fritid.

Förord

Denna strukturerade forskningsöversikt har varit en rolig, utmanade och lärorik process. Eftersom magisteruppsatsen skrivs inom mastersprogrammet i barn – och ungdomsvetenskap har detta öppnat upp mina ögon för hur betydelsefullt och intressant detta område verkligen är. Begreppet meningsfull fritid är viktigt och inkluderar flera olika aspekter som kan påverka vilka möjligheter barn och unga erbjuds. I början av denna studie trodde jag att det mesta ansvaret för att erbjuda en meningsfull fritid vilade på samhället. Utifrån den föreliggande studien anser jag inte detta längre, vilket även stärks av Resultatets-delen som visar bland annat på att fler aktörer är inblandade.

Jag vill därmed rikta ett stort tack till följande personer som funnits där för mig under arbetets gång, som har stöttat, motiverat och trott på mig. Ett stort tack vill jag säga till min handledare Jennie Sivenbring som motiverat och varit ett stöd under hela arbetets gång och bidragit med insiktsfull kunskap. Sedan vill jag rikta ett tack mot min pappa Samer Harmouche som aldrig tvekat en sekund på min förmåga och inspirerat mig till att aldrig sluta tro på mig själv. Till sist vill jag tacka min sambo Tim Marjeta som dagligen motiverat och funnits där för mig under hela processens gång och som lyft mig och även han trott på min förmåga i detta arbete.

Luleå, maj 2024.

Wafaa Harmouche.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
2. SYFTE	3
3. BAKGRUND	4
3.1 MENINGSFULL FRITID.....	4
3.1.1 <i>Upplevelse av en meningsfull fritid</i>	5
3.2 SOCIOEKONOMISKT UTSATTA OMRÅDEN	6
3.2.1 <i>Socioekonomiska hinder för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden</i>	7
3.3. SAMBAND MELLAN MENINGSFULL FRITID OCH DELAKTIGHET	8
4. METOD	9
4.1 STRUKTURERAD FORSKNINGSÖVERSIKT	9
4.1.1 <i>Etiska förhållningssätt vid en litteraturstudie</i>	10
4.2 GENOMFÖRANDE	11
4.2.1 <i>PICO-modell och Booleska operationer för utarbetad söksträng</i>	11
4.2.2 <i>Litteratursökning i databaser</i>	12
4.2.3 <i>Urvalskriterier</i>	13
4.3 DATAINSAMLING	14
4.4 DATABEARBETNING.....	17
4.4.1 <i>BORTFALL AV ARTIKLAR</i>	17
4.5 ÖVERSIKT AV ARTIKLAR SOM INKLUDERATS I FORSKNINGSÖVERSIKTEN.....	18
4.6 TEMATISK ANALYS	24
5. RESULTAT	27
5.1 VAD INVERKAR PÅ EN MENINGSFULL FRITID FÖR BARN OCH UNGA FRÅN 12 TILL 16 ÅR I SOCIOEKONOMISKT UTSATTA OMRÅDEN?.....	27
5.1.1 <i>Viktiga aktörer</i>	27
5.2 IDENTIFIERAR FORSKNINGEN SAMBAND MELLAN EN MENINGSFULL FRITID FÖR UPPELVESE AV DELAKTIGHET I SAMHÄLLET OCH I SÅ FALL VILKA FAKTORER ÄR BETYDELSEFULLA?	29
5.2.1 <i>Centrala aspekter</i>	29
6. DISKUSSION	32
6.1 RESULTATDISKUSSION	32
6.2 METODDISKUSSION.....	34
6.3 AVSLUTANDE DISKUSSION	36
7. REFERENSER	38

BILAGOR	41
<i>Bilaga 1: Dokumentation av sökning i databaserna.....</i>	<i>41</i>
<i>Bilaga 2: Sammanfattning av 18 artiklar.....</i>	<i>44</i>
<i>Bilaga 3: Referenslista för de 13 utvalda artiklarna för den strukturerade forskningsöversikten.</i>	<i>50</i>

1. Inledning

I relation till barn och ungdomsvetenskap skrivs denna strukturerade forskningsöversikt var syfte handlar om att ta reda på vad forskningen säger om möjligheter för meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden. Att alla barn och unga i samhället bör ha rätt till en meningsfull fritid är något som det läggs stor vikt vid. Den valda problemformuleringen för den strukturerade forskningsöversikten har tagits fram utifrån den forskning som har studerats inför den föreliggande studien. Där ett tydligt problem varit att alla barn och unga inte har samma möjligheter under deras fritid. Utifrån detta har det varit tydligt att exempelvis barn och unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden påverkas av sådana hinder och inte får en meningsfull fritid. UNICEF Sverige (2018) kommenterar att Barnkonventionen som sedan 2020 blivit svensk lag, skriver i artikel 2 och 31 att alla barn och unga oavsett etniskt ursprung har rätt till en fritid med lek och egna rättigheter som ska främjas till fullo. Även Barnombudsmannen (2018, s. 7) skriver om barns rättigheter till en meningsfull fritid, där det säkerställs att barn- och unga oavsett bakgrund eller bostadsort ska ha lika tillgång till exempelvis fritidsfrämjande aktiviteter som bidrar till meningsfullhet. Enligt statistikmyndigheten Statistiska centralbyrån (2009 s. 36) i fortsättning kallad SCB, presenteras statistik om fritidsaktiviteter bland barn och unga i åldrarna 7-18 år som lever i socioekonomiskt utsatta områden. Statistiken visar att ungefär 35-40 procent av både flickor och pojkar lever i hushåll som har svårt att både klara löpande utgifter eller saknar kontantmarginal i sitt hushåll (SCB, 2009 s. 36). Exempel på detta är bland annat att unga har svårt med att betala medlemskap eller äga egen utrustning som krävs för vissa fritidsaktiviteter (Gotfredsen och Strömbäck, 2023, s. 7). Detta visar ytterligare på att en stor del av barn och unga inte får möjlighet till en meningsfull fritid och att det beror på de socioekonomiska hindren som finns i samhället. Alla barn har rätt till en meningsfull fritid, men ändå är så inte fallet.

Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 5) diskuterar ungas fritid och att den kan se olika ut, bland annat beroende på socioekonomi och bostadsområde. Vidare beskriver författarna att fritiden hör ihop med ett sammanhang där man är en del av ett socialt samspel. Detta bidrar till att människor utvecklas och mår bättre av att känna en samhörighet, vilket även bidrar till en god hälsa. Trots detta ser inte allas fritid ut på detta sätt och alla får inte rätt till en meningsfull fritid, det finns utmaningar och hinder. Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 6) belyser att en

meningsfull fritid har en stor betydelse för elevernas psykiska välbefinnande. Beroende på vilka krav som ställs på barn och unga, kan detta vara avgörande för hur deras fritid påverkas och formas. Exempelvis kan fritidsaktiviteter vara ett sätt för barn och unga att koppla bort stress och oroliga tankar eftersom aktiviteten tar upp deras tid (Gotfredsen och Strömbäck, 2023, s. 6). Enligt Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 7) finns det ojämlikheter i samhället. Både när det kommer till att vara delaktig i meningsfulla fritidsaktiviteter samt möjligheten till det, vilket kan bli problematiskt. Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 13) beskriver även ett annat hinder som är att aktiviteten kostar för mycket pengar, vilket inte bidrar till en meningsfull fritid och lika förutsättningar i samhället. Tillgängligheten är ett hinder som spelar roll för unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden, vilket Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 13) beskriver om när barn som bor i dessa områden fått besvara frågor som rör vilka hinder som finns eller existerar.

Utifrån detta ställs frågan om vad det kan innebära för barn och unga i åldrarna 12-16 år att sakna möjlighet till att kunna delta vid fritidsaktiviteter på grund av ekonomiska förutsättningar. Om barnen inte får känna delaktighet och få en meningsfull fritid kan detta minska chansen till goda uppväxtvillkor och påverka den psykiska hälsan, vilket även Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander, (2024, s. 12) håller med om.

I föreliggande studie har även avgränsningen att studera unga vuxna mellan 12-16 år gjorts. Enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2020, s. 13) i fortsättning kallad MUCF, beskrivs vikten av att alla barn har en meningsfull fritid och vad som kan hända om detta inte får uppnås. Ett exempel som beskrivs handlar om att barn och unga mellan 12-15 år utvecklar problem som sedan leder till att de väljer fel väg i livet, vilket hör ihop med vilka tidigare förutsättningar de har erbjudits. I bästa tänkbara scenario har dessa barn och unga haft en trygg skoluppväxt med fritidsaktiviteter som varit meningsfulla. I värsta tänkbara scenario har dessa barn och unga inte haft en meningsfull fritid, utan problemen har utvecklats, skolfrånvaron har tilltagit och kriminaliteten lockat (MUCF, 2020, s. 13). Mot bakgrund av detta problem undersöks i föreliggande studie, vilka möjligheter som erbjuds till barn och unga i åldrarna 12 till 16 år som bor i socioekonomiskt utsatta områden, för att bidra till en meningsfull fritid och upplevelse av delaktighet. Därför avser den föreliggande studien att riktas mot barn och ungdomsvetenskap.

2. Syfte

Syftet för studien är att ta reda på vad forskningen säger om möjligheter för meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden.

Frågeställningar för forskningsöversikten är följande:

- Vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden?
- Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?

3. Bakgrund

Den valda problemformuleringen för studien understryker i detta avsnitt vikten av att arbeta med att alla barn och unga ska erbjudas en meningsfull fritid. Vad betyder egentligen begreppet en *meningsfull fritid* och hur definieras det? Hur hör begreppet ihop med barn som bor i socioekonomiskt utsatta områden? I följande avsnitt presenteras bakgrunden av tidigare forskning, rapporter från myndigheter och övrig litteratur från det valda problemområdet. Viktiga begrepp för studien presenteras och definieras. Utifrån detta finns en tanke om att denna studie ska erbjuda mer kunskap och information om begreppet meningsfull fritid och hur det som inverkar kan motverkas och i stället erbjudas för att alla barn och unga i samhället ska få en meningsfull fritid.

3.1 Meningsfull fritid

I artikel 31 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) beskrivs att en god fritid bidrar till positiva effekter på hälsan ur sociala, fysiska och psykiska aspekter, vilket bidrar till rätten att få uppleva en meningsfull fritid. Ett exempel på en god fritid kan en aktivitet vara något som ökar kvalitén på dessa aspekter och att en människa trivs, eftersom detta tillgodoser barns och ungas behov och är valda utifrån deras egna intressen. Även Ungdomsstyrelsen (2007, s. 9) skriver att fritiden är betydelsefull för ett välfungerande liv i både skola och familj. Fritiden stärker välbefinnandet och bidrar till att öka kompetenser hos individerna. Därtill kan fritiden även vara reparerande, kompenserande och bekräftande (Ungdomsstyrelsen, 2007, s. 9). För unga vuxna kan exempelvis fritiden bestå av att tillhöra en fritidsaktivitet som basket eller fotboll. Något anmärkningsvärt är att alla ungas fritid inte kan dras över samma kam eftersom fritiden varierar mellan varje individ. Ungdomsstyrelsen (2007, s. 8) kommenterar tre huvudsakliga aspekter, vilka är de sociala, fysiska och psykiska aspekterna. Liknande konstaterande görs av MUCF (2020, s. 2) där det skrivs om dessa aspekter kopplat till unga och att ett socialt perspektiv innebär att fokus är på individuella faktorer och vilket inflytande omgivningen kan ge. Vidare beskriver MUCF (2020, s. 2) att ett psykiskt och fysiskt fokus handlar om hälsan hos individerna och känslan av samhörighet (KASAM). Fritiden är en viktig del av ungas liv och kan ge möjlighet till känslan av delaktighet och gemenskap. MUCF (2020, s. 17) beskriver att nio av tio ungdomar tycker det är viktigt att fritiden är gynnsam. Vidare konstaterar författarna att det handlar om de möjligheter som finns under fritiden, exempelvis att hitta nya intressen, utvecklas som person, umgås med andra med gemensamma intressen,

lära sig nya saker och ha roligt. Eftersom barns och ungas fritid är betydelsefull, innebär detta att vikten av att de har en meningsfull och utvecklande fritid är stor. Liknande konstateranden görs av barnkonventionen (UNICEF, 2018) i artikel 31 där en rättighet för varje barn är att ha en fritid. Fritiden ska främjas till fullo och uppmuntra de möjligheter som finns där barn och unga exempelvis deltar i fritidsaktiviteter, vilket leder till meningsfullhet.

Utifrån det som tidigare argumenterats för om begreppen fritid och meningsfullhet definierar Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 12) att en meningsfull fritid innefattar vila, leka och allt som barnen väljer att göra på sin fritid. Vidare beskriver författarna att begreppen vila, leka och fritid har stor betydelse för att uppnå en psykisk och fysisk hälsa, vilket kopplas samman med möjligheter för goda uppväxtvillkor. Det handlar om att skapa mening med fritiden och känslan av delaktighet. Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 11) belyser också att varje barn har rätt att uttrycka egen mening i frågor gällande barnet själv, vilket även står i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018). Däremot anser Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 11) att ansvaret för att barn ska ha en meningsfull fritid inte bara ligger på barnet själv utan att även vuxna behöver hjälpa till med att skapa förutsättningar, för att barn och unga ska uppleva en meningsfull fritid. UNICEF Sverige (2018) hävdar även i barnkonventionen i artikel 27 att barns rättigheter är att ha möjlighet till god levnadsstandard, vilket krävs för att barnets sociala, moraliska, psykiska och fysiska utveckling ska vara god. Ett sätt för att bidra till detta och ge barn och unga en meningsfull fritid är genom de fritidsaktiviteter som redan nämnts i den föreliggande studien. Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 24) betonar att det är avgörande att ha någon form av fritidsaktivitet, eftersom det kan bidra till att barn och unga får en meningsfull fritid. De möjligheter som kan erbjudas idag varierar, exempelvis erbjuds allt från kulturskola till organiserad föreningsidrott. Detta ska alla barn och unga få möjlighet till att delta vid.

3.1.1 Upplevelse av en meningsfull fritid

Det är av stor betydelse att alla barn i samhället har upplevelser av en meningsfull fritid, möjlighet till att delta i samhället och att kunna påverka sina egna livsval (Rodikova, 2021, s. 38). Ett exempel som redan nämnts i denna studie är fritidsaktiviteter och hur detta kan hänga ihop med en meningsfull fritid. Bland annat skriver Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 24) att samhällets norm om fritid är präglad av idrottsnorm, där det antas att fritidsaktiviteter är ett verktyg som gör att barn och unga kan få en meningsfull fritid och god hälsa. Även Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 25) beskriver fritidsaktiviteter som har att göra

med idrottsnormen. Vidare förklarar Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 25) att en ökning inträffat där barn och unga i åldrarna 11-15 år tränar minst fyra gånger i veckan efter skoltid.

Vidare påpekar Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 24) att det också hänger ihop med att det erbjuds olika former av mötesplatser där alla är välkomna utan några krav. Enligt barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) har barnen rätt till att kunna ta del av de aktiviteter som erbjuds i samhället, vilket ökar deras möjlighet till inflytande i samhället och känslan av att vara inkluderad. Det handlar också om att bygga en gemenskap och arena för dessa barn och unga där de känner att de får utvecklas. Ett exempel som Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 24) nämner på en sådan gemenskap är fritidsgårdar då dessa arenor kan fånga upp de barn och unga som inte väljer att vara en del av idrottsnormen. Det är även viktigt att fritidsaktiviteterna är anpassade efter rätt ålder samt att staten ska uppmuntra att så många involveras som möjligt.

3.2 Socioekonomiskt utsatta områden

Det finns resurser i samhället, lagar och regler, trots detta har barn och unga en ojämlig tillgång till meningsfull fritid. Som tidigare nämnts står det i artikel 31 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) om att barn ska ha rätten till en meningsfull fritid, vilket spelar roll för både deras psykiska och fysiska hälsa. Trots detta är inte det fallet för en del grupper i samhället, bland annat de barn och unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden. Nationella operativa avdelningen (2015, s. 4) i fortsättning kallad NOA som är en organisationsenhet som arbetar inom polismyndigheten, beskriver att ett socioekonomiskt utsatt område karaktäriseras av att området består av en låg socioekonomisk status.

Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 34) har genomfört fokusgruppsintervjuer och intervjuat barn och unga som vuxit upp inom dessa områden. Deltagarna vid fokusgrupperna var 73 till antalet, 33 var killar och 44 var tjejer. I intervjuerna har barnen beskrivit flera olika hinder, bland annat att inte fått vara en del av fritidshemmet, möjlighet till att delta i en fritidsaktivitet eller behövt sjukskriva sig från klassresan (Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander, 2024, s. 34). Detta är alla tre negativa faktorer som inte bidrar eller ger barnen de rättigheter som de har rätt till, vilket i stället leder mot en social exkludering. Barnombudsmannen (2018, s. 9) förklarar att barn och unga som bor i dessa socioekonomiskt utsatta områden riskerar att få en sämre ekonomi, sämre hälsa och sämre betyg i skolan. I artikel

4 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) står det att alla lämpliga åtgärder ska genomföras i relation till konventionen, vad gäller sociala, ekonomiska och kulturella åtgärder. Vidare nämner Barnombudsmannen (2018, s. 24) ett exempel där barn fått besvara frågan om de erbjuds lika möjligheter som andra barn i Sverige, där dessa barn besvarat frågan med ett nej. Vidare beskriver författaren om studien som visar att barnens upplevelse är en form av utanförskap, där de socioekonomiskt utsatta områdena drabbats av fördomar som påverkar och medför att de barn och ungas möjligheter som bor i dessa områden blir begränsade.

3.2.1 Socioekonomiska hinder för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden

Bergnehr och Enell (2016, s. 19) skriver om ojämlika ekonomiska villkor, där det beskrivs att den ekonomiska statusen påverkar både barn och ungas boende och välmående. Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 7) håller med om att det finns en eventuell ojämlikhet i både nyttjandet och tillgången av en meningsfull fritid och att det påverkar barn- och ungas välmående, vilket är socioekonomiska utmaningar.

Något som tidigare nämnts är att socioekonomiska hinder kan vara både kostsamma aktiviteter och att köpa utrustning för att kunna medverka i aktiviteten. Ett annat exempel som ges av Gotfredsen och Strömbäck (2023, s. 7) är möjligheten till att kunna ta sig till aktiviteter. Ibland kan exempelvis en kommun erbjuda en kostnadsfri aktivitet men det blir svårt att ha möjlighet att delta vid denna. Detta beror exempelvis på att barn och unga kan bli begränsade av att kunna ta sig till aktiviteten, långa avstånd eller att det saknas någon kollektivtrafik. Detta bidrar till den sociala exkluderingen och kan påverka den psykiska hälsan eftersom detta kan bidra till att barn och unga inte känner sig delaktiga i samhället. En orsak till det är att barn och unga saknar den ekonomi som krävs för att ha möjlighet att delta vid aktiviteten.

Ett annat hinder för barn som växer upp i socioekonomiskt utsatta områden är låga förväntningar i skolan, vilket påverkar både långsiktiga resultat och barnens självbild (Barnombudsmannen, 2018, s. 24). Detta hör ihop med att lärare på skolor i socioekonomiskt utsatta områden ibland väljer att inte utmana eleverna eller stimulera deras lust att lära. Därmed beskriver Bergnehr och Enell (2016, s. 92) att skolan behöver anstränga sig för att leva upp till det kompensatoriska uppdraget som man har. Där inkluderas att barn- och ungas hemmiljö eller bakgrund inte ska spela någon roll för att erbjuda dem förutsättningar att lyckas i skolan.

NOA (2015, s. 4) beskriver att socioekonomiskt utsatta områden räknas som svaga områden och innebär stora utmaningar för polisen. Utifrån hur polisens arbetar kan detta motverka och försämra områdets sociala funktion. Det är även ett hinder för de barn och unga som bor inom området då detta bidrar till att det blir svårare att inte utsättas för miljöer som är riskfyllda (Anderson m.fl., 2007, s. 347). Vidare konstateras att narkotikabrott är något som karaktäriserar dessa områden och att det enklare gör att kriminella nätverk kan sprida sig (NOA, 2015, s. 25). Enligt artikel 6 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) ska barn och unga få möjlighet att spendera sin barndom i en miljö som främjar deras utveckling och att de får nå sin fulla potential. Även i artikel 2 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) lyfts det att inga barn får diskrimineras. För att lyckas med detta krävs det att staten arbetar med att motverka exempelvis kriminella kretsar och arbetar mot att barnen inte känner sig socialt exkluderade (Barnombudsmannen, 2018, s. 24).

3.3. Samband mellan meningsfull fritid och delaktighet

Enligt FN:s mänskliga rättigheter (UNICEF, 2018) ska alla ha möjligheten till att både påverka samhället och sina egna liv. Här inkluderas begreppet delaktighet. Det går att definiera begreppet på olika vis beroende på vilket sammanhang det används inom. Till exempel kan det ha att göra med hur delaktigheten upplevs inom en fritidsaktivitet eller hur personer upplever att de får vara aktivt deltagande (Bergnehr och Enell, 2016, s. 74). I detta avseende läggs vikt vid hur delaktighet hänger samman med meningsfullhet och hur dessa begrepp tillsammans är betydelsefulla för barn och unga. För att skapa en trygg plats förklarar Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander (2024, s. 11) att rätten till delaktighet påverkar barn och ungas meningsfulla fritid. Vidare kommenterar författarna att en form av meningsfull delaktighet för barnen är att de ska kunna uttrycka sin mening och en förutsättning för detta är att vuxna stannar upp och lyssnar på vad barnen har att säga. Detta är också något som står i artikel 12 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018) där alla barn ska få uttrycka sig i alla frågor.

4. Metod

I detta avsnitt beskrivs de tillvägagångssätt som används för denna strukturerade forskningsöversikt. Bland annat beskrivs metodval, processer och strategier som kommer att argumenteras för med stöd av litteratur och illustreras med hjälp av tabeller.

4.1 Strukturerad forskningsöversikt

I denna strukturerade forskningsöversikt har metodik som inspirerats av systematisk litteraturstudie använts. Det går att använda sig av en systematisk litteraturstudie som ett alternativ. Problemet med detta menar Eriksson Barajas m.fl. (2013, s. 25) är att en sådan studie ska sammanställa all tillgänglig forskning som finns inom området. I denna studie finns varken den möjligheten eller tiden för att kunna genomföra en sådan forskning och därför har en strukturerad forskningsöversikt valts.

Eriksson Barajas m.fl. (2013, s. 70) beskriver en litteraturstudie och menar att vad som definierar en sådan studie är att i stället för att frågor ställs till en individ, ställs de mot litteratur inom det valda området. Karolinska institutet (u.å) förklarar att vid en strukturerad forskningsöversikt sammanställs tillgänglig forskning inom det området som valts och avgränsats. Vid genomförandet av en strukturerad forskningsöversikt ska metodologin följas noggrant under hela arbetets process samt dokumenteras. Denna metod används för att studera den forskning som finns tillgänglig om det valda området för strukturerade forskningsöversikten. Vidare framhäver Eriksson Barajas m.fl. (2013, s. 28) att en strukturerad forskningsöversikt syftar till att åstadkomma en syntes av det datamaterial som kommer från empiriska studier som tidigare genomförts. Utgångspunkten i denna studie skrivs som en magisteruppsats på avancerad nivå och därför tas detta i beaktning till studiens omfattning.

Enligt Bryman (2018, s. 113) och Eriksson Barajas m.fl. (2013, s. 69) innehåller strukturen vid en systematisk litteraturstudie några steg. Stegen är problemformulering från intresseområdet, studiens syfte, frågeställningar, reflektion och att söka information. Vid reflektion och problemformulering förklarar Eriksson Barajas m.fl. (2013, s. 70) att detta behövs genomföras för att möjliggöra en studie där ett eller flera frågeställningar studeras vetenskapligt. Oftast kan det valda intresseområdet innehålla många olika aspekter och därför behövs det valda området brytas ner till något mindre och avgränsas. Vid denna studie ska syfte och frågeställningar definieras utifrån det valda problemområdet. Eriksson Barajas m.fl. (2013, s. 71) förklarar att

det valda syftet för studien blir det övergripande målet för den, medan de valda frågeställningarna utifrån syftet ska formuleras så att syftet besvaras. I denna studie är syftet att ta reda på vad forskningen säger om möjligheter för meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden, vilket formulerats utifrån problemområdet. Frågeställningarna för studien är ”Vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden?” Och ”Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?”, vilket ska besvaras.

4.1.1 Etiska förhållningssätt vid en litteraturstudie

Vid arbete med forskning och människor är det viktigt att ha en god forskningssed, i synnerhet till att forskningen ska tillämpa en hög kvalitet. I och med denna litteraturstudie kommer forskaren att förhålla sig till det ramverk, regler och forskningsetiska överväganden som finns utifrån Vetenskapsrådet (2017, s. 8). Det är av stor vikt att forskaren arbetar enligt en god forskningssed och att kvalitén i de forskningsresultat och vetenskapliga artiklar bedöms utifrån reliabilitet och validitet (Vetenskapsrådet, 2017, s. 16). Reliabilitet beskriver Bryman (2018, s. 72) hänger samman med trovärdigheten för forskningsresultatet och vetenskapliga artiklar. Till skillnad från validiteten som handlar om bedömning av de slutsatser som studier kommit fram till och om dessa kan relateras till varandra eller inte, exempelvis om studien resultat besvarat syftet och frågeställningar (Bryman, 2018, s. 73). Det är viktigt att det etiska hänsynstagandet följs åt där forskaretnen berör forskarens etiska roll och forskningsetiken de etiska överväganden (Vetenskapsrådet. 2017, s. 12).

Vidare beskrivs att forskaretnik hänger ihop med vilka ansvar som finns när den systematiska forskningsöversikten publiceras och frågor gällande forskarens uppträdande i olika roller (Vetenskapsrådet. 2017, s. 12). Det finns grundläggande etiska frågor som kan påverka de inblandade i forskningen, dessa är frivillighet, anonymitet och konfidentialitet (Bryman, 2018, s. 170). I detta sammanhang nämner författaren samtyckeskravet, konfidentialitetskravet, nyttjandekravet och informationskravet. Samtyckeskravet innebär att alla medverkande i studien får möjligheten till att bestämma om de vill delta eller inte. Om någon är minderårig är det vårdnadshavarna som ansvarar för att bestämma om barnet får delta eller inte i studien. Konfidentialitetskravet handlar om att uppgifter om deltagarna vid studien är konfidentiella och att ingen obehörig har tillgång till uppgifterna. Informationskravet innebär att deltagarna ska veta vad syftet för studien är och att deltagandet är frivilligt och när som helst kan avbrytas. Till

sist beskriver Bryman (2018, s. 170-171) om nyttjandekravet som säkerställer att de uppgifter som nyttjas i studien endast används för forskningens ändamål. I denna strukturerade forskningsöversikt kommer forskaren att använda ett etiskt förhållningssätt som strävar efter att tillgodose de ansvar som medföljer och för att presentera resultaten, vilket även ska göras i en litteraturstudie (Eriksson Barajas m.fl., 2013, s. 69). Processen ska följa en struktur, ständigt dokumenteras och rapporten ska präglas av ordning och klarhet. Det innebär exempelvis också att alla resultat kommer att presenteras och inte bara de som styrker de förväntade resultaten för studien.

4.2 Genomförande

Följande avsnitt beskriver hur studien utförts, hur sökord tagits fram och hur sökningen av relevant litteratur genomförts med hjälp av inkluderings och exkluderingskriterier.

4.2.1 PICO-modell och Booleska operationer för utarbetad söksträng

Vid metoden för databassökningen användes i detta fall PICO-metoden (Eriksson Barajas m.fl., 2013, s. 70) för att identifiera lämpliga sökord. PICO-modellens struktur bygger på att med hjälp av problemformuleringen för studien bygga samman så kallade söksträngar, för att sedan med hjälp av dessa göra en sökning inom bibliografiska databaser, PICO är en förkortning där varje bokstav står för olika beteckningar. P för population (vem), I för intervention (vad), C för kontroll (kontrollgrupp om detta är möjligt) och O för outcome (utfall/resultatet och vad som ska uppnås/förbättras) (Eriksson Barajas m.fl., 2013, s. 70). Modellen används för att bygga upp sökblock för att underlätta resultatet för sökningen (Eriksson Barajas m.fl., 2013, s 84). Tabellen utformades utifrån frågeställningar för föreliggande studie, de vill säga ”Vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden?” Och ”Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?”. Utifrån detta skapades denna PICO-tabell nedan (se figur 2).

Mellan dessa sökord har även booleska operatorer används, dessa är AND, OR och NOT. AND kan enligt Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 81) vid sökningen begränsa den och ge ett smalare resultat. NOT beskriver Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 79) används för att begränsa sökningen mot att rikta in det mot vad man specifikt söker efter. OR hjälper till att ge en bredare sökning,

eftersom sökningen utvidgas (Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 79). Däremot exkluderades NOT vid databassökningen, för att de inte ansågs vara relevant för föreliggande studies syfte.

PICO-tabell	
Population (Vem)	Child/Barn
Intervention (Vad)	meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure
Context (Sammanhang)	socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability
Outcome (Resultat)	Participation OR inclusion

Figur 1: PICO-modell utifrån sökorden med Booleska operationer

4.2.2 Litteratursökning i databaser

När det valda problemområdet blivit avgränsat och PICO-modellen använts för att identifiera sökord som ska användas vid databassökningen, är det dags att starta litteratursökningen. Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 74) påpekar att det finns två olika sätt att genomföra litteratursökningen på, antingen genom en manuell sökning eller databassökning. En manuell sökning innebär att studera efter fler relevanta artiklar i referenslistan hos de artiklar som valts ut för studien för att uppnå fler resultat. I denna litteratursökning har det endast valts att genomföra en databassökning för att ta fram vetenskapliga artiklar och därmed har ingen vikt lagts mot en manuell sökning, eftersom en databassökning genererat nog med sökträffar. Nedan beskrivs vilka databassökningar som varit lämpliga för den föreliggande studien.

Det finns ett flertal databaser att söka litteratur inom och de flesta går att hitta kostnadsfritt genom internet. Med hjälp av bibliotekshemsidor går det att hitta de mest aktuella databaser och även hur de används. Inför denna litteratursökning togs databaserna fram genom Göteborgs universitetsbibliotek (u.å). För att ta reda på vilka databaser som passade det valda problemformulering och ämne, gick det på webbsidan att filtrera ämnet som litteratursökningen utgick från. De lämpliga sökmotorer som användes för att ta reda på sökorden och få fram relevanta artiklar var enligt Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 75):

- ERIC - Educational Resources Information Center som innehåller en bred databas som inkluderar psykologi och pedagogik.

- Education Database innehåller litteratur om bland annat grundskola och relaterade ämnen till detta, vilket gör den relevant för studiens syfte och frågeställningar att undersöka inom.

4.2.3 Urvalskriterier

För en lyckad databassökning finns det några urvalskriterier som kan vara bra att tillgodose, exempelvis att frågeställningar med rätt formuleringar ställs, rätt ålder, rätt deltagare samt språk (Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 78). I denna databassökning valdes därmed dessa urvalskriterier: artiklarna begränsades till årtalen 2012-2024, peer review, fulltext, språk (engelska och svenska), deltagare är barn och unga vuxna utifrån den föreliggandes studies syfte och frågeställningar samt att abstrakten behövde innehålla rätt åldersspann på barnen (*se tabell 1*).

Tabell 1	Inklusionskriterier	Exklusionskriterier
Peer review/vetenskapligt granskat	Granskade	Inte granskade
Publikationsår	2012-2024	Årtal innan 2012
Språk	Svenska och engelska	Alla andra språk
Deltagare	Barn och unga vuxna mellan 12-16 år Tjejer och killar från socialt utsatta områden	Myndiga vuxna, lärare, skolpersonal, yngre barn (under 12 år), fritidspedagoger
Fulltext (ej vid ERIC)	Vetenskapliga artiklar och rapporter	kapitel, recension, examensarbeten (bortsågs från)

Tabell 1: Inklusion- och exklusionskriterier.

Utifrån detta kom artiklar att inkluderas eller väljas bort. Avgränsningen för årtal har valts på grund av att ta reda på vad den aktuella forskningen säger om det valda området för den strukturerade forskningsöversikten. För språk har avgränsningen använts för att förhålla sig till både svensk och internationell forskning som forskaren i denna studie behärskar språket i.

Avgränsningen för peer-review har använts för att säkerställa att de vetenskapliga artiklarna är vetenskapligt granskade.

4.3 Datainsamling

Utifrån föregående stycke om den PICO-tabell som användes (se tabell 1) har sökorden tagits fram genom databaserna ERIC och Education Database.

I söksträngarna har den specificerade åldersgruppen använts där man identifierar unga vuxna mellan 12-16 år. Därför har begreppen: *child* och *youth* använts. Sökorden har även utgått från meningsfull fritid i relation till socioekonomiskt utsatta område och därför valdes *meaningful leisure time*, *leisure time*, *free time activities*, *meaningful leisure*, *after school*, *leisure*, *socio economic area*, *socioeconomic area*, *urban areas*, *social class*, *social vulnerability*. Även sökorden *participation* och *inclusion* inkluderades utifrån syftet för studien.

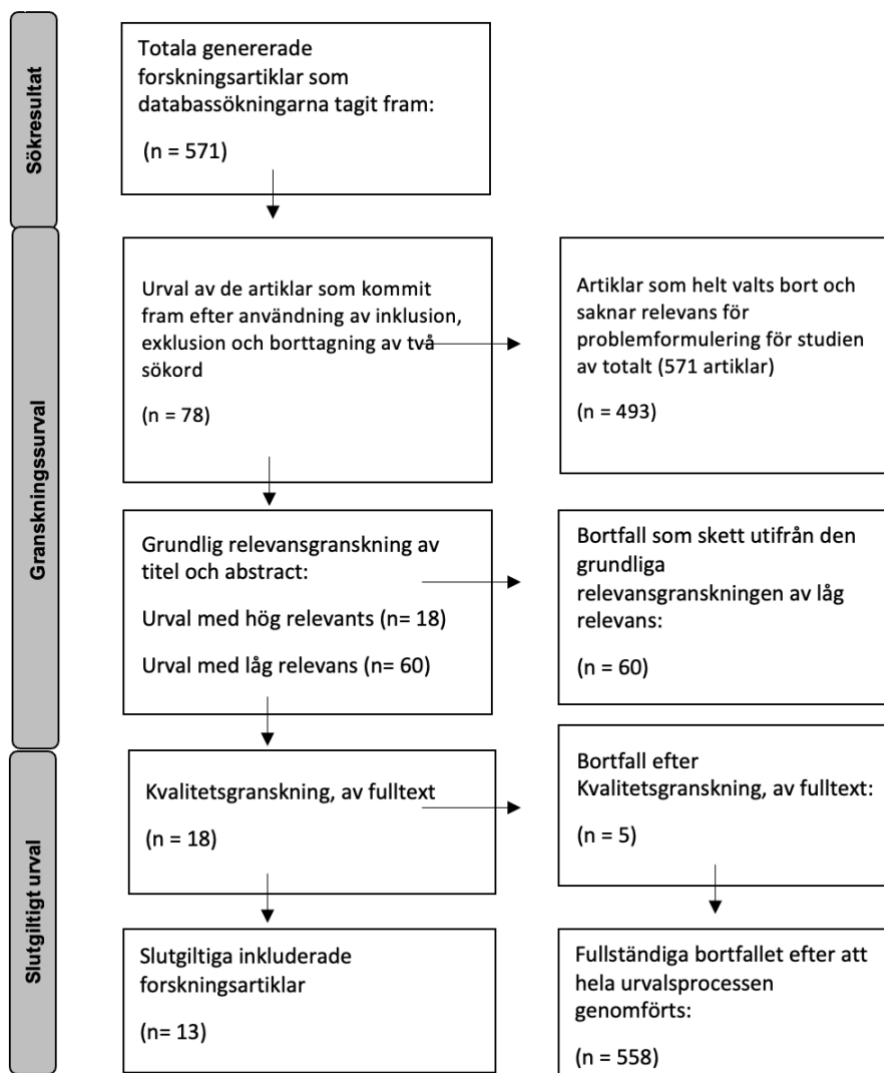
Utifrån den sökning som genomförts på databaserna ERIC och Education Database har följande antal sökningar, booleska operationer och söksträngar genomförts (se figur 2). Vid varje steg exkluderas ett sökord för att minska resultaten, i detta fall sökordet *youth* och sedan *inclusion*. Detta för att generera mindre omfattande resultat, för att se fullständigt resultat av sökord (se bilaga 1).

Sökning	Databas	Söksträng/sökblock
1.	Education Database	noft(Child OR youth) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)
2.		noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)
3.		noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school

		OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation)
1.	ERIC	noft(Child OR youth) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)
2.		noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)
3.		noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation)

Figur 2: Databassökning på ERIC och Education Database och dess söksträngar

Enligt Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 83) beskrivs att nästa steg i urvalsprocessen efter att inklusion – och exklusionskriterier samt sökorden applicerats är att forskaren ska välja de relevanta artiklar som kommer fram vid sökningen genom att läsa abstract och titel på artiklarna. Detta eftersom det tidsmässigt tar för lång tid om alla artiklar läses igenom, däremot har de artiklar forskaren valt att spara sedan granskas i sin helhet och kvaliteten har värderats (Eriksson Barajas m.fl., (2013, s. 83). För att illustrera detta skapades ett flödesschema inspirerat utifrån (Liberati m.fl. 2009, s. 3) över det fullständiga urvalet, där n = antalet forskningsartiklar (se figur 3).

Figur 3: Flödesschema över det fullständiga urvalet.

Utifrån söksträngarna som skapades (se figur 2) av båda databaserna ERIC och Education Database, resulterade datainsamlingen i ett urval av 571 artiklar totalt. Eftersom en hel del ord användes i söksträngarna beslöts som tidigare nämnts exkludering av sökorden *youth* och *inclusion* (se figur 2). Detta genererade genom exklusion – och inklusionskriterier ett urval på 78 artiklar från båda databaserna. I detta resultat granskades abstract och titel för att ta reda på om resultatet var relevant för föreliggande studies syfte och frågeställningar. Utifrån detta markerades ett urval på 18 artiklar och kvalitetsgranskades. Innan detta påbörjades sparades urvalet ner på programmet Zotero. Detta program används för att spara ner filer från databaser,

organisera dem och leta efter dubletter (Göteborgs universitetsbibliotek, u.å). När materialet var registrerat i Zotero, påbörjades kvalitetsgranskningen.

Kvalitetsgranskningen har lagt grunden för vilka artiklar som har valts ut för denna strukturerade forskningsöversikt. Olika karaktäristiska kriterier har granskats vid dessa artiklar för att de ska uppnå en god kvalitet. Dessa kvalitetskriterier har exempelvis varit att peer review granskats hos dessa artiklar och inkluderats för att garantera kvalitén. Även artiklarnas relevans i relation till forskningsfrågor och studie har granskats, vilket därmed gjort att dessa inkluderas. Alla andra artiklar som inte har någon relevans, har valts bort.

4.4 Databearbetning

Forskningsartiklarna som valts ut från databassökningen har granskats djupgående. Begreppet meningsfull fritid var inte inkluderat i de flesta lästa abstrakt och titlar och det är därför en djupare läsning genomfördes av artiklarna, vilket även bidrog till att organisera materialet. Under rubrik 4.4.1 kommer bortfall av artiklar att presenteras, detta på grund av att deras centrala innehåll inte varit relevanta för föreliggandes studies syfte och forskningsfrågor.

Vid bearbetning av artiklarna lästes dessa grundligt i fulltext och en dokumentation av artiklarnas syfte, metod, urvalsgrupp och analysmetod genomfördes (se bilaga 2). Resultatet av dessa artiklar inkluderades inte i dokumentationen vid bilaga 2 utan beskrevs till viss del under rubriken 4.5 i metod-avsnittet. Under dokumentationen granskades och värderades artiklarnas förmågor till hur de på bästa sätt kunde besvara forskningsfrågorna, vilket gav att teman kunde urskiljas. Det slutgiltiga urvalet av forskningsartiklarna resulterade i 13 som inkluderats i den strukturerade forskningsöversikten.

4.4.1 Bortfall av artiklar

Vid databassökningen genererades som tidigare nämnt (se figur 3) 571 artiklar vid den första i båda databaserna. Efter detta genomfördes stora bortfall av databearbetningen med hjälp av de inklusion och exklusionskriterier som hade valts för PICO-modellen i denna strukturerade forskningsöversikt. Även två sökord (*youth* och *participation*) (se figur 2) valdes bort vid steg två och tre av modellen för att minska urvalet ytterligare. Tillsammans med exklusion och inklusionskriterier och de två bortvalda sökorden exkluderades totalt 494 artiklar från

urvalsprocessen och endast 18 artiklar lästes grundligt där sedan 13 valdes och användes i den föreliggande studien.

De största orsakerna till bortfallet berodde på att artiklarna hade fel utgångspunkt och var kopplade mot fritidshemmen (se exempelvis Hjalmarsson och Odenbring, 2019). Fel utgångspunkt innefattade också att artiklarna helt eller inte alls hade någon koppling till begreppet meningsfull fritid, socioekonomiskt utsatta områden eller barn och unga. Den andra orsaken var att användningen av begreppet en *meningsfull fritid* är en central del i fritidshemmen, däremot var inte kopplingen för den föreliggande studien *fritidshemmet* utan meningsfull fritid i relation till *efter skoltid*. Även bedömningen av artiklar som enbart inkluderade det ena eller andra könet exkluderades (se exempelvis Cross, 2012). Detta berodde på att den föreliggande studien syfte och frågeställningar inte inkluderade något kön. Dessa artiklar bedömdes därför inte vara relevanta för studien och exkluderades, vilket berodde på att artiklarna varken besvarade den föreliggandes studiens forskningsfrågor och/eller syfte.

4.5 Översikt av artiklar som inkluderats i forskningsöversikten

Nedan kommer en sammanställning av de 13 artiklar som valts att inkluderas i den strukturerade forskningsöversikten. Syftet med detta avsnitt är att bidra med en kortare presentation av artiklarna och dess resultat och relevans. Under resultat – och diskussionsdelen nedan kommer en djupare analys och bearbetning av artiklarna att genomföras.

Nicola Yelland och Greg Neal, 2013. *Aligning digitaland social inclusion: A study of disadvantaged students and computer access*

Detta är en tidskriftsartikel som publicerades i *Springer nature*. Utgångspunkten för tidskriftsartikeln är att undersöka familjer som bodde i socioekonomiskt utsatta områden och deras möjligheter till att äga egna datorer. Denna studie beskriver hur betydelsen av teknikanvändning bidrar till tre olika teman, dessa var att de sociala möjligheterna ökade, så gjorde även möjligheten att känna tillhörighet till samhället samt användningen av sociala medier, vilket också bidrog till tillhörigheten. Utifrån detta visade resultatet exempelvis att självkänslan och känslan av delaktighet i samhället ökat, på grund av att dessa barn och unga fått möjligheten till att vara med i sociala sammanhang.

Pamela R, Benett och Amy C, Lutz, 2012. *Beyond the Schoolyard: The Role of Parenting Logics, Financial Resources, and Social Institutions in the Social Class Gap in Structured Activity Participation*

Denna tidskriftsartikel har publicerats i *Sociology of Education*. Den handlar om att förstå orsakerna till förekommande klassklyftor vid deltagande i aktiviteter. Vidare undersöker författarna i studien om vilka typer av barn som deltar och omfattningen av föräldrarnas deltagande i aktiviteter och strukturella påverkan på detta deltagande. Data för studien samlades in från två olika skolor, en skola som ligger i ett område med låginkomsttagare och arbetarklass och ett annat område som har medelklassarbetare. Resultatet visar bland annat på att deltagande vid aktiviteter stärker elevernas skolgång och öppnar vägar för en framgångsrik framtid.

Cristina Ortega Nuere, Idurre Lazcano Quintana och Maria Manuel Baptista, 2015. *Espacios De Ocio Para Jóvenes, De La Monitorización a La Autogestión/Leisure Spaces for Youth: From Monitoring to Self-Management/Espaços De Lazer Da Juventude, O Monitoramento Para a Auto-Gestão*

Tidskriftsartikel är publicerad i *Pedagogia Social* och handlar om hur unga ska få möjlighet att spendera sin fritid och uppnå autonomi och delaktighet. Vidare nämns det att unga söker personligt självförverkligande under exempelvis fritiden. Detta eftersom fritiden ses som en socialisering som också påverkas av ekonomi och personens identitet. Inom denna beskrivs ungdom som ett socialt rum och det uppmärksammas att det är en period av livet att vara ungdom. Författarna menar att ungdomar ska erbjudas uppmuntran av kommuner där de ska få delta i olika processer som exempelvis aktiviteter samt att de ska tas hänsyn till om de bor på landsbygden eller i städer. De ska även främja aktiviteter och bidra med att ge ungdomarna bättre möjligheter till att bilda relationer.

Angela L de Valenzuela Bandin, 2019. *Los Tiempos De Ocio En La Vida Cotidiana De La Juventud En Situación De Riesgo Y Dificultad Social: Problemáticas Específicas Y Alternativas Pedagógico-Sociales*

Denna tidskriftsartikel är också publicerad i *Pedagogia Social*. Denna studie presenterar begreppet fritid och dess betydelse för den mänskliga utvecklingen. Här beskrivs hur fritiden bidrar till personlig identitet, social integration och till socialiseringsprocessen. Det beskrivs

även att hänsyn tas till de aktiviteter som deltagarna utövar på sin fritid och därtill jämförs det om en positiv fritid kan förknippas till detta. Det presenteras även en utbildningsmodell som ger möjlighet till delaktighet och inkludering för deltagarna i studien. Vid intervjuer beskriver de flesta av deltagarna att fritidsaktiviteter ger dem en personlig tillfredsställelse, där känslan av att tillhöra en grupp gynnas och det är därför det kan associeras med en känsla av frihet och välbefinnande. Något som påpekas i studien är att det finns brister som inte möjliggör detta, där ett exempel är pengar. En slutsats som dras i studien vilket gäller alla grupper av barn är att det behövs fritidsutbildning, som inkluderar både sociala och pedagogiska aspekter. Detta för att kunna bidra med en fritid där ungdomarna får utvecklas och vara aktiva deltagande. Speciellt gäller det den grupp där deras område betecknas vara präglad av utsatthet och utanförskap.

Lucia Ferrone och Yekaterina Chzhen, 2017. *Multidimensional Child Deprivation and Poverty Measurement: Case Study of Bosnia and Herzegovina*

I denna tidskriftsartikel är publicerad i *Social Indicators Research*, där utgångspunkt är hur fattigdom är kopplat till barn och en del faktorer, bland annat socialt deltagande och fritid. Det har och göra med fattigdom där barns välbefinnande behöver tas i beaktande. I studien används olika data som metod för att granska statistik som använts av statistikbyråer. Data inkluderar olika mått på exempelvis levnadsstandarder, fattigdomsnivåer och bostadsförhållanden. Utifrån resultatet av studien presenteras det att barn på landsbygden är mer utsatta och blir mer påverkade när det kommer till faktorn fritid.

Jayson Seaman, Erin Hiley Sharp, Corinna J Tucker, Karen Van Gundy och Cesar Rebellon, 2019. *Outdoor activity involvement and postsecondary status among rural adolescents: Results from a longitudinal analysis*

Denna tidskriftsartikel är publicerad i *Journal of Leisure Research*, utgångspunkten i studien är att granska begreppet "relation" i relation till landsbyggdsamhälle. Det är viktigt att förstå hur fritiden spelar roll för att göra det positivt för ungdomarna som bor i dessa områden. Resultatet i studien beskriver att det är viktigt att bland annat förstå sambandet mellan specifika fritidsaktiviteter. En slutsats som presenterats i denna studie var att fritidsaktiviteter tillsammans med familjeresurser har en koppling till framtida utbildnings- och bostadsplanering.

Dustin Silvey, Richard Buote, Erin Cameron, Catherine Donovan och Adam Dubrowski, 2016. *Peer Review: Evaluation of Readiness for Wrestling Program*

Denna tidskriftsartikel är publicerad i *Physical and Health Education Journal*. Denna artikel utvärderar bland annat vad som kan inträffa om man inte deltar i ungdomsaktiviteter utanför skolan, som exempel på dessa aktiviteter presenteras kulturella och idrottsliga. Exempel visar på att de ungdomar som inte deltar i dessa aktiviteter i stället har högre risk till ohälsosamma beteenden som kan vara skadliga. Det presenteras att deltagande vid exempelvis fritidsaktiviteter som konst och sport kan motverka att man mår dåligt mentalt och även minska exempelvis förekomsten av missbruk. Något som lyfts som positivt med fritidsaktiviteter är att människan utvecklar social och fysisk kompetens, integritet och självförvaltning. Även känslan av gemenskap och tillhörighet visar sig ha positiva effekter på prestationer, både i skolan och utanför samt att engagemang i fritidsaktiviteter ökar ungdomars självkänsla.

Cora Burnett-Louw, 2020. *Physical Education and Health as a Child's Right: Reflections on the Soweto Active Schools Programme*

Denna tidskriftsartikel har publicerats i *South African Journal of Childhood* och handlar om att studien genomförts i fem pilotskolor som deltar vid organiserade sportevenemang som inkluderas i deras skola. Utifrån modellen visade resultatet på att om lek och nöje främjas ger detta meningsfullhet, prestationer, lärande, rörelser, interaktion med andra och att autonomi främjas, genom att exempelvis göra eleverna mer aktiva i beslutsfattande. Det talas om en metod som kallas för sport-to-life-metoden, vilket hör ihop med principen meningsfullt deltagande i njutbar fysisk aktivitet. Det diskuteras även i studien att de elever som får delta i dessa aktiviteter inom programmet och tävla i lag, gör att känslan av tillhörighet ökar och bidrar positivt till utbildningsresultaten och förbättrad skolgång.

Chloé O'Donnell, Rachel Sandford och Andrew Parker, 2020. *Physical Education, School Sport and Looked-after-Children: Health, Wellbeing and Educational Engagement*

Tidskriften har publicerats i *Sport, Education and Society* och beskriver om levda erfarenheter av LACYP, vilket står för Looked after Children and Young People. Därtill beskrivs det att sport kan bidra till att vara en utvecklingsegenskap, detta i form av att forskning pekat på att idrott kan hjälpa dessa ungdomar och är den avgörande faktorn för att ge positiva effekter på

deras självkänsla, förbättrad hälsa och minskad ångest. Idrotten kan även ge möjlighet till att underlätta för ungdomarnas moraliska och sociala karaktärsbyggnad och inläring av livskunskaper, de får möjlighet till stöd att utveckla sin identitet och sociala kompetens.

Marion Goldstein, Lisa Famularo, Jamie Kynn och Elizabeth Pierson, 2019. *Researching a New Pathway for Promoting Children's Active Outdoor Science Exploration in Urban Settings*

I denna tidskriftsartikel som publicerats i *Journal of Outdoor Recreation, Education, and Leadership* beskrivs hur vetenskap och undervisning i vetenskap kan bidra till att barn stärker sin meningsfullhet. Speciellt de barn och unga som bor i utsatta områden. Med hjälp av ett så kallat "toolkit" som var skapad till att främja barn utforskning av naturen av de som bodde i urbana miljöer, undersöktes hur deras lärande kan stöttas i utomhusmiljö med hjälp av materialet. Projektet som inleddes pågick under tre år och innefattade både pedagogiska inslag såväl som deltagande av barnens föräldrar. Utifrån analysmetoden dök ett antal fokusområden som skulle analyseras upp, bland annat fysisk aktivitet och barns engagemang. Modellen visade ett resultat som främjande deltagande och lärandet för barnen. Det vill säga att barnen engagerade sig meningsfullt med naturvetenskapliga begrepp och metoder.

Vasiliki Pitsia och Grainne Kent, 2023. *School readiness of five-year-old children from socio-economically disadvantaged areas: evidence from the Preparing for Life evaluation*

Denna tidskriftsartikel som publicerats i *Irish Educational Studies* handlar om barns start i grundskolesystemet och hur detta är förknippat med resultat under både skolgång och vuxenlivet. Barn som bor i socioekonomiskt utsatta områden har det enklare att bli mindre så kallade "skolmogen". I denna studie tas olika faktorer upp som kan påverka inom skolan. Dessa är välbefinnandet, fysiska hälsan, social kompetens, språk, kognitiv utveckling, emotionell mognad, allmän kunskap och kommunikationsförmågan. Enligt artikeln tar den upp att det finns skillnader i akademiska resultatet när det kommer till områden som är socioekonomiskt utsatta. De barn som deltog vid denna undersökning var femåriga barn som inkluderades i utvärderingen av så kallat "Preparing for Life, PFL" i Irland. Denna studie undersöker rollen av barn och tidiga betydelsefulla miljöfaktorer för att underlätta eller hindra barns utveckling inom dessa skolberedskapsdomäner.

Donghui Zhang och Yun Luo, 2016. *Social Exclusion and the Hidden Curriculum: The Schooling Experiences of Chinese Rural Migrant Children in an Urban Public School*

Denna tidskriftsartikel är publicerad i *British Journal of Educational Studies*. Artikeln diskuterar kinesiska barn som bor i utsatta miljöer, det handlar om barnens skolupplevelse och tillgång till tre nyckelaspekter. Dessa aspekter var tillgången till skolan, deltagande i klassen och kamratinteraktioner. I ett projekt som kallades för ”den dolda läroplanen” undersöktes hur barn i migration integrerades i skolmiljön i de städer som barnen bodde i. Ett av resultaten visade på att de akademiska prestationerna låg till grunden för att det blev ett utanförskap. I studien beskrivs även fördelar med fritidsaktiviteter, både utanför och i skolan. Ett annat resultat av studien visade på brister hos föräldrars tillsyn och att detta påverkade att barn med denna bakgrund presterade dåligt. Vid deltagande i fritidsaktiviteter utvecklar barn laganda och får möjligheter till att socialisera sig och lära känna vänner. I vissa städer tas en avgift ut för att kunna delta vid aktiviteter, vilket en del föräldrar är ovilliga att betala, vilket också skapar en form av utanförskap.

Sharon Wheeler och Ken Green, 2019. *'The Helping, the Fixtures, the Kits, the Gear, the Gum Shields, the Food, the Snacks, the Waiting, the Rain, the Car Rides...': Social Class, Parenting and Children's Organised Activities*

Tidskriftsartikel publicerades i *Sport, Education and Society*. Denna studie är ett forskningsprojekt som förklarar en grundad teori om mönster av föräldraskap i relation till barnens utbildning och fritid mellan familjer i olika samhällsklasser. 90 semistrukturerade intervjuer gjordes med både föräldrar och barn, familjerna delades upp i tre kategorier beroende på föräldrarnas yrke – och utbildningsnivå. 11 bedömdes vara lägre än medelklass, 21 medelklass och 16 kategoriserades som övre klass. Resultatet visar på att ett antal barn deltog i fritidsaktiviteter, om båda syskonen skulle vara med fick de ta ett steg tillbaka för att återuppta ett så kallat ”saldo”. Vissa av föräldrarna påstod att det krävdes, energi, pengar och en hel del engagemang, speciellt om de hade fler barn i familjen som ville delta i fritidsaktiviteter. Medan andra föräldrar påpekade att det viktiga med organiserade aktiviteter var att barnen fick delta och att det var en social och hälsofrämjande interaktion.

4.6 Tematisk analys

Analysmetoden som valts för den föreliggande studien är en induktiv tematisk analys. Den handlar om att teman identifieras utifrån kodning av ett material (Bryman, 2018, s. 47-50). Det finns andra sätt att analysera sitt material som exempelvis en narrativ analys. Denna metod handlar om ett berättande där utgångspunkten är själva berättandet, hur den berättas och vem som gör det (Boreus och Bergström, 2018). I denna strukturerade forskningsöversikt läggs fokus mot att hitta mönster, likheter, skillnader och repetitioner. Därför har en induktiv analysmetod valts i stället för exempelvis en narrativ analysmetod.

Bryman (2018, s. 705) kommenterar vilka faktorer som kan vara bra att tänka på. Exempelvis nämner författaren att forskaren ska studera repetitioner, likheter och skillnader. I den föreliggande studien togs detta i beaktning och användes vid analysen för att finna de teman och subteman i de valda artiklarna. Däremot är något att reflektera över att ett mönster som är återkommande inte alltid behöver tolkas som relevant för studien, utan det behöver ha en specifik koppling för föreliggandes studiens syfte.

Bryman (2018, s. 707) menar att tematisk analys är ett bra tillvägagångssätt vid kvalitativa analys av data och att det finns sex olika steg vid användningen av detta. Det handlar först om att läsa igenom materialet av artiklar där forskaren behöver bli bekant med materialet. Sedan påbörjas kodning av materialet där processen går ut på att forskaren bland annat sätter namn på det som utgör en del av texten och sticker ut. Därefter ska namnen utvecklas till teman och målet är att dessa koder ska minska och bli färre, för att i nästa steg bedöma dessa koder i olika ordningar.

Vidare beskriver Bryman (2018, s. 707) att namn ska läggas på dessa teman och eventuella subteman, det handlar om att namnen fångar upp relevant data som är kopplat till den föreliggande studien. När detta genomförts ska tänkbara samband och kopplingar jämföras mellan begreppen, de vill säga om de kanske har någon relevans gentemot varandra. Slutligen ska de teman som tagits fram motiveras till varför de är valda.

För att hitta teman och subteman i den föreliggande studien har mönster upptäckts genom att materialet har analyserats utifrån kodning där forskaren letat efter likheter, skillnader, repetitioner och mönster i alla de 13 artiklar. Utifrån detta har dessa teman och subteman delats

upp i olika begrepp och därmed valts att kalla för viktiga aktörer och centrala teman. Nedan beskrivs vilka dessa teman och subteman är utifrån kodningen som beskrivits ovan och hur de kommer att introduceras inför resultat-avsnittet.

Den föreliggande studien är av kvalitativ ansats, vilket innebär att dess förhållningsätt och metoder avgör grunden för att kunna besvara syftet och frågeställningarna. Till detta som grund har viktiga begrepp varit betydelsefullt för att visa hur meningsfull fritid framträder och uppfattas i de valda artiklarna. Detta på grund av att det specifika begreppet meningsfull fritid inte varit lika framträdande i internationella forskningen generellt, därför undersöks på vilket sätt begreppet beskrivs i dessa sammanhang och i relation till forskningsfrågorna, vilka var:

- Vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden?
 - a) Frågan syftar på vilka möjligheter som erbjuds för barn och unga i åldrarna 12-16 för att kunna få en fritid som är meningsfull.
- Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?
 - b) Frågan syftar till att beskriva om begreppet meningsfull fritid hör samman med delaktighet och andra begrepp som kan vara meningsfulla för att barn och unga ska känna sig som en del av samhället.

Utifrån de sex punkterna om tillvägagångsätt som Bryman (2018, s. 707) beskriver om, har en matris för den strukturerade forskningsöversikt (se figur 4) skapats med de teman och subteman som framkommit utifrån analys av de 13 valda artiklarna. Redan vid inledande bearbetning av de 13 utvalda artiklarna dokumenterades mönster som varit tydligt kopplade mot både frågeställningarna för den föreliggande studie och som haft betydelse för begreppet en meningsfull fritid. Analysen startar så att säga redan vid genomläsning av artiklarna.

I matrisen presenteras följande teman och subteman som kommit fram vid analys av artiklarna: *viktiga aktörer* och *centrala teman*, till följd av subteman som är: *samhällets roll*, *fritidsaktiviteter*, *skolans roll*, *föräldraengagemang* och *ekonomi*, *delaktighet* och *psykisk ohälsa*.

Tema utifrån frågeställningar	Ämne som framkommit efter förtydligande av frågeställningar		
1. Viktiga aspekter	a) Samhällets roll	a) Fritidsaktiviteter	a) Skolans roll
2. Centrala teman	b) Föräldraengagemang och ekonomi	b) Delaktighet och deltagande	b) Psykisk ohälsa

Figur 4: Tema efter forskningsfrågor och valda ämnen

De subteman som ska presenteras kommer tillsammans med temana utgöra svar på de frågeställningar som ställs i den föreliggande studien och därmed skapa en helhetsbild. Under temat *Viktiga aktörer* kommer *samhällets roll* att redogöras för, detta genom att besvara vilken roll samhället har för att möjliggöra en meningsfull fritid och hur det uttrycks i de olika artiklarna. Vidare kommer fritidsaktiviteter att beskrivas och vikten av hur detta påverkar att barn- och unga erbjuds en meningsfull fritid. Även ämnet *skolans roll* kommer att lyftas, då detta är ytterligare en aktör som kan påverka hur barn som bor i dessa utsatta områden möjlighet till en meningsfull fritid. Vid nästa tema kommer forskaren att lägga vikt mot de *centrala teman* som artiklarna fångat upp och som synliggör hur *föräldraengagemang och ekonomi* kommer att lyftas och dess ansvar utifrån de valda artiklarnas framställning. Även ämnet *delaktighet och deltagande* kommer att lyftas och på vilket sätt artiklarna synliggör detta. Till sist kommer det centrala begreppet *psykisk ohälsa* att lyftas och hur detta kan framträda som ett resultat utifrån föreliggande studies syfte och frågeställningar.

5. Resultat

Nedan presenteras resultatet utifrån de teman och subteman som kommit fram vid den analys som genomförts i denna strukturerade forskningsöversikt. Resultatet presenteras genom att strukturera upp varje tema och subteman som utgår från dessa och kommer den föreliggande studiens syfte och frågeställningar att besvaras. Dessa teman och subteman är viktiga faktorer som beskriver hur meningsfull delaktighet skrivs fram i artiklarna samt avgörande för de motiveringar och relevans som artiklarna har i relation till begreppet. Alla valda artiklar kommer att betecknas med författarens/författarnas namn (se bilaga 3).

5.1 Vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden?

Svaret på frågan är, ja, forskningen visar på olika aktörer som inverkar på barns och ungas fritid. Nedan beskrivs de viktiga aktörer som kommit fram vid analys av de vetenskapliga artiklarna, dessa är *samhällets roll, fritidsaktiviteter och skolans roll*. De viktiga aktörerna har tagits fram utifrån de repetition, likheter, skillnader och mönster som upptäckts under den induktiva tematiska analysen av arbetet, vilket är hur dessa teman och subteman framträder.

5.1.1 Viktiga aktörer

Samhällets roll

Samhället är en avgörande aktör som påverkar hur barn och unga i olika områdena som finns i samhället erbjuds en meningsfull fritid. Fritid i sig beskrivs som en stor del av barn- och ungas liv och är ett sätt för dem att söka självförverkligande och delaktighet i samhället, vilket lyfts både av Nuere m.fl. (2015) och Yelland och Neal (2013). Vidare beskriver Nuere m.fl. (2015) att kommuner ska uppmuntra ungdomar till att vara delaktiga i olika processer där aktiviteter benämns och att detta ska främjas. Ungdomarna har rätt att välja den fritidssyssla de själv vill och inte bli tvingad till någon aktivitet. I relation till detta belyser Zhang och Luo (2016) att ett sätt att kunna erbjuda en god fritid är genom att låta fokus hamna på dessa barn och unga som lever i utanförskap och ta reda på vilka hinder som finns för att erbjuda en meningsfull fritid och möjliggöra att gruppen känner sig delaktiga i samhället.

Utifrån begreppet meningsfull fritid går det att läsa från de utvalda artiklarna hur detta presenteras på ett någorlunda tydligt sätt. Några av artiklarna visar bland annat på att en av de största aktörerna för att uppnå en meningsfull fritid är samhället och möjligheterna beror då på

samhällets uppfattningar och de möjligheter som erbjuds. Chzhen och Ferrone (2017) antyder att fritiden är viktig för barn, detta bland annat utifrån att barn och ungas fritid och sociala deltagande är viktiga faktorer och bidrar till att deras fritid är meningsfull.

Däremot menar Chzhen och Ferrone (2017) att fattigdom är ett stort problem i samhället och att barn som bor på landsbygden är mer utsatta när det kommer till att ha en fritid, vilket innebär att en meningsfull fritid inte erbjuds på samma sätt för dem. Även Seaman m.fl. (2019) håller med om att barn i landsbygden inte kan erbjudas en fritid på samma sätt samt poängterar vikten av att förstå hur fritiden spelar roll för de barn och unga som bor på dessa områden. Vidare menar Silvey m.fl. (2016) och Zhang och Luo (2016) att de påvisat att ungdomar som bor bland annat i glesbygden har svårare att inkluderas i samhällets aktiviteter och därmed förlorar chansen till att känna en gemenskap. Vidare beskriver Zhang och Luo (2016) att detta beror bland annat på att barn och unga hamnar på landsbygden på grund av att deras föräldrar var där först och därmed har de själva liten möjlighet att påverka.

Fritidsaktiviteter

Inom detta subtemat inkluderas de fritidsaktiviteter som barn och unga erbjuds delta vid som skapar känslan av delaktighet och gemenskap. Fritidsaktiviteter beskrivs både av Chzhen och Ferrone (2017) och Seaman m.fl. (2019) vara en stor del av barn och ungdomars liv för att känna en inkluderande känsla. Silvey m.fl. (2016) kommenterar även att fritidsaktiviteter bidrar till att utveckla en fysisk och social kompetens samt att det kan öka barn och ungas självkänsla om de deltar vid dessa fritidsaktiviteter. Även Bennett och Lutz (2012) presenterar att resultatet av att deltagande vid fritidsaktiviteter öppnar upp möjligheter för en karriär som är framgångsrik.

Skolans roll

Något som framträder i den svenska forskningen är att begreppet meningsfull fritid använts mer konkret jämfört med den internationella forskningen. I de analyserade artiklarna visas bland annat på att skolan har en betydande påverkan på barnen och en viss delaktighet i att barnen erbjuds en meningsfull fritid. Yelland och Neal (2013) förklarar att om fler barn erbjuds samma förutsättningar och verktyg, vilket i detta fall handlade om att äga egna datorer beskrivs detta att barn och unga presterar bättre i skolan för att de erbjuds samma möjligheter som alla andra att arbeta med datorer. Pitsia och Kent (2023) menar att elever som bor i socioekonomiskt utsatta områden har sämre akademiska resultat. Det påstås även Pitsia och Kent (2023) att barn

och unga från dessa områden är mindre skolmogna. Likt denna artikel lyfter även Zhang och Luo (2016) att akademiska presentationer hos barn som bor i utsatta område påverkar barnen ur ett negativt perspektiv, i form av utanförskap.

Det har även bevisats i denna artikel (Zhang och Luo, 2016) att barn som bor i socioekonomiskt utsatta områden redan stämpelats som misslyckade då lärarna redan accepterat att dessa barn kommer att prestera sämre i jämförelse med barn som inte bor i dessa områden. Därför har skolan ansvar att inkludera alla barnen och bidra i det meningsfulla skapandet. Till skillnad från detta konstateras Burnett-Louw (2020) att om lek och nöje främjas skapas bland annat meningsfullhet, lärande, prestationer och interaktion med andra, eftersom detta gör att eleverna blir mer säkra i sig själva och deras beslut. Skolan har en stor påverkan på hur barnen känner sig inkluderade i samhället, vilket även påverkar deras fritid.

5.2 Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?

Svaret på frågan är: ja, forskningen påvisar ett samband mellan fritid och delaktighet i samhället, i följande avsnitt redovisas för betydelsefulla faktorer. Även inom denna fråga har centrala aspekter tagits fram utifrån repetition, likheter, skillnader och mönster som upptäckts under analys av artiklarna, vilket är hur dessa teman och subteman framträder.

5.2.1 Centrala aspekter

Nedan presenteras några centrala begrepp som kommit fram vid den induktiva tematiska analysen av artiklarna och som genererat temat centrala aspekter. De subteman som framträder ur analysen är *delaktighet* och *deltagande*, *föräldraengagemang* och *ekonomi*, samt *psykisk hälsa*.

Delaktighet och deltagande

Ett samband som varit framträdande vid artiklarna kopplat till begreppet meningsfull fritid har varit delaktighet. Medan deltagande handlar om att vara med, innefattar delaktighet gemenskap och en meningsfullhet som är betydelsefull för barn – och unga. I relation till detta och begreppet meningsfull fritid nämner Goldstein m.fl. (2019) att främjande för delaktighet bidrar till barn och ungas lust att lära och en positiv inverkan på deras liv. Detta instämmer även

Bandin (2019) om och menar att om barn och unga har en positiv fritid, bidrar detta till att de känner en inkludering och delaktighet i samhället. Det talas även om att höra ihop med en känsla av välbefinnande och frihet, vilket är speciellt riktat mot den grupp som präglas av utanförskap.

Något som diskuteras av både Bandin (2019) och Goldstein m.fl. (2019) är vikten av en fritid med ett aktivt deltagande. Vidare beskrivs i Bandin (2019) att möjlighet till att delta vid exempelvis fritidsaktiviteter skapar känslan av att tillhöra en grupp, vilket ger känslan av frihet. Precis som Bandin (2019) resonerar även Nuere m.fl. (2015) att fritiden hos ungdomar är en viktig tid, ungdomen beskrivs också som ett socialt rum och en form av identitetsskapande. Vidare resonerar även Nuere m.fl. (2015) om att ungdomar ska bli erbjudna en delaktighet i samhället med aktiviteter som ska främja och bidra till att de även utvecklar relationer. Således kan deltagande i fritidsaktiviteter leda till delaktighet där relationer som är viktiga för delaktighet i samhället utvecklas.

Föräldraengagemang och ekonomi

I de artiklar som valts för studien har resultat av kodningen påvisat att föräldraengagemanget är en faktor som har betydelse för meningsfull fritid och delaktighet och att det beror bland annat på ekonomi och engagemang. Även om meningsfull fritid inte nödvändigtvis handlar om arrangerade aktiviteter, lyfter Silvey m.fl. (2016) att många föräldrar kände sig pressade ekonomiskt om deras barn ville delta i fritidsaktiviteter, speciellt om de hade fler barn på grund av att kostnader för aktiviteterna därmed ökade. Detta håller Wheeler m.fl. (2019) med om och diskuterar att det skapades en press hos föräldrarna med lägre inkomst. Detta i och med att kostnaderna för fritidsaktiviteter kan vara höga. Speciellt om flera barn i familjerna ville delta i aktiviteter, då behövde föräldrarna ta ett steg tillbaka och se över sin ekonomi och om de hade råd. Zhang och Luo (2016) påstår att en del föräldrar väljer att inte betala dessa aktiviteter, vilket direkt leder till tydliga skillnader bland barn som får delta vid fritidsaktiviteter och barn som inte får det. Det visar även på att barn och unga inte kan erbjudas en meningsfull fritid och att det även kan bero på föräldrarnas möjligheter. Unga utan ekonomiskt starka föräldrar, så som oftare i fallet för unga i socioekonomiskt utmanade områden kan således ha större utmaningar att utveckla viktiga sociala relationer än andra, vilket i sin tur kan inverka på deras möjlighet till delaktighet i samhället.

Psykisk hälsa

En betydelsefull faktor som framkommit i artiklarna är hur meningsfull fritid beskrivs i relation till hur den psykiska hälsan kan påverkas om inte barn – och unga känner en form av delaktighet. Till stor del har det artiklarna påvisats att fritiden har en roll till hur deras mående påverkas och hur de har möjlighet att spendera sin fritid och känna sig inkluderade.

Bland annat skriver både O'Donnel m.fl. (2020) och Bennett och Lutz (2012) att deltagande vid aktiviteter på fritiden stärker deras välmående och psykiska styrka. O'Donnel m.fl. (2020) belyser även att detta påverkar deras sociala rörlighet. Däremot hävdar Silvey m.fl. (2016) att barn som inte får delta vid aktiviteter på fritiden har en större risk att hamna i ohälsosamma beteenden. Som exempelvis minskad förekomst av missbruk och mentalt dåligt mående, vilket även O'Donnel m.fl. (2020) håller med om och tillägger att det även bidrar till en minskad ångest. Av detta kan vi sluta oss till att psykisk hälsa kan vara en förutsättning för att delta och att psykisk ohälsa kan vara en konsekvens av att inte få delta i meningsfull fritid.

De studier som är inkluderade i denna strukturerade forskningsöversikt har alla belyst vikten av att barn som bor i utsatta områden är de som till störst del inte får en meningsfull fritid. Utifrån detta kommenterar även Zhang och Luo (2016) om att det finns orsaker till detta och att de barn- och unga som bor i dessa utsatta områden oftast känner av ångest, upplever ensamhet samt känslan av att vara underlägsna i skolan. Detta påverkar därmed inte bara barnens mående utan även hur de lyckas i skolan och deras akademiska prestationer.

6. Diskussion

Utifrån det insamlade materialet som redovisats kommer detta avsnitt att behandla det resultat som framställts i den induktiva tematiska analysen. Förhoppningen är att presentera aspekter som kan vara relevanta för vidare forskning inom ämnet en meningsfull fritid. Först och främst diskuteras resultatet och de olika teman och subteman som kommit fram i resultatet. Därefter kommer metoder och strukturerade forskningsöversikten att redogöras för. Som avslutning på diskussionsdelen kommer sedan en avslutande diskussion om den föreliggande studiens frågeställningar och syfte.

6.1 Resultatdiskussion

De artiklar som valts ut har bidragit med att presentera ett resultat som svarar till föreliggande studies syfte och frågeställningar. Resultatet av det insamlade materialet känns relevant, utifrån de förutsättningar som fanns där det varit svårt att hitta tydliga exempel om begreppet meningsfull fritid. I resultatet beskrivs viktiga aktörer och centrala begrepp som två teman. Inom viktiga aktörer inkluderas samhällets roll, fritidsaktiviteter och skolans roll, inom centrala begrepp presenteras föräldraengagemang och ekonomi, delaktighet och deltagande och psykisk hälsa som subteman.

Sammanfattningsvis är svaret på fråga ett *”Vad inverkar på en meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden?”* att det finns olika aktörer som inverkar på barns och ungas fritid. Exempelvis presenteras att samhället är en aktör som påverkar om alla barn och unga kan erbjudas en meningsfull fritid. En annan aktör är tillgång och tillgänglighet till fritidsaktiviteter som gör att barn får känna ett sammanhang och en delaktighet, vilket bland annat ökar deras självkänsla. Slutligen har skolan också ett ansvar i hur elever som bor i socioekonomiskt utsatta områden inkluderas. Det gäller att se alla barn för vilka de är och inte att deras akademiska resultat beror på var de kommer ifrån.

Vid den andra frågeställningen *”Identifierar forskningen samband mellan en meningsfull fritid för upplevelse av delaktighet i samhället och i så fall vilka faktorer är betydelsefulla?”*. Är svaret att de mest framträdande centrala aspekterna föräldraengagemang och ekonomi, delaktighet och deltagande samt psykisk hälsa är de tre betydelsefulla faktorerna som identifierar och pekar på sambanden för en meningsfull fritid.

Nedan diskuteras och analyseras de två teman som presenterats under resultatet, dessa är följande:

Viktiga aktörer

Fritidsaktiviteter framstår som en viktig aspekt som kan bidra till barn- och ungas meningsfulla fritid. Utifrån några av artiklarna visar resultatet på att det bland annat kan handla om att de ska känna en delaktighet i samhället, vilket en fritidssyssla kan bidra med. Att fritidsaktiviteter skulle vara ett resultat utifrån föreliggandes studies syfte var inget förvånansvärt. Detta eftersom en hel del svensk forskning redan visar på att detta bidrar till en meningsfull fritid (Abutaleb-Rosenlundh och Kjellander 2024; UNICEF Sverige, 2018).

Som tidigare nämnts har begreppet meningsfull fritid varit svårt att definiera i sin helhet, därför har exempel där begreppet varit tydligt men inte framskrivet på ett tydligt sätt inkluderats. Exempel på hur forskaren inkluderat koppling mot meningsfull fritid har exempelvis varit, Silvey (2016) som beskriver hur fritidsaktiviteter kan bidra till att barn och unga utvecklar en psykisk och fysisk kompetens samt att barns och ungas självkänsla ökar vid deltagande i fritidssysslor. Utifrån detta har kopplingar gjorts mot barn och ungas självkänsla vid deltagande och utvecklandet av psykisk och fysisk kompetens. Liknande konstateranden har gjorts i alla artiklar för att ”peka ut” begrepp som kopplar mot meningsfull fritid då detta inte alltid framträder direkt i artiklarnas text.

Även subtemat skolans roll presenteras som en aktör i samhället för att barn – och unga ska erbjudas en meningsfull fritid. Något som varit anmärkningsvärt i den internationella forskningen är hur skolan tenderar att ”sätta stämpel” på att de barn som bor i socioekonomiskt utsatta områden, är barn som kommer att misslyckas (Zhang och Luo 2016). Det beskrivs även i en av artiklarna att dessa barn har sämre akademiska resultat (Pitsia och Kent, 2023). I likhet med detta beskrivs även i den svenska forskningen att barn och unga som bor i dessa utsatta områden har lägre förväntningar på sig i skolan, vilket även medför att deras framtida resultat blir lidande (Barnombudsmannen, 2018). Tillsammans bidrar detta till ett utanförskap eftersom en utsatt grupp inte erbjuds samma förutsättningar, vilket betyder att deras fritid blir påverkad.

Centrala teman

Eftersom denna studie inkluderar en meningsfull fritid för de barn och unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden, har denna strukturerade forskningsöversikt utgått från att studera barn och unga som är utsatta och bor i utsatta miljöer. Detta arbete vill upplysa om de skillnader som finns i samhället och hur studier av att undersöka barn och ungas livsmiljöer, villkor och utsatthet kan bidra till att skapa förståelse. Detta för att alla barn och unga inte kan erbjudas en meningsfull fritid trots att de bor i samma land, vilket kan leda till känslan av utanförskap. Ett centralt tema som presenteras i relation till detta är psykisk ohälsa. Om barn och unga inte erbjuds en meningsfull fritid och deltagande vid fritidsaktiviteter kan detta leda till att de utvecklar negativa beteenden (Silvey m.fl., 2016). Om barn som bor i utsatta områden inte erbjuds en fritid som präglas av lycka och gemenskap, kan detta medföra att välja en kriminell väg i livet, på grund av att socioekonomiskt utsatta områden karaktäriseras av kriminella nätverk som sprider sig (NOA, 2015, s. 25).

6.2 Metoddiskussion

Vid genomförande av en strukturerad forskningsöversikt finns det en hel del som är viktigt att tänka på. Vetenskapsrådet (2017, s. 25) beskriver att det är viktigt att de allmänna principer följs där kvalitén är god och att metoder som används i studien motiveras och resoneras på ett tydligt sätt. Vidare antyder Vetenskapsrådet (2017, s. 2) att de etiska övervägandena även hör ihop med kvalitén för arbetet och att ett etiskt resonemang alltid bör prioriteras vid dessa studier. Forskaren ska även förhålla sig till de fyra etiska kraven, vilka är samtyckeskravet, konfidentialitetskravet, nyttjandekravet och informationskravet. Detta för att garantera att deltagarna i studien skyddas i relation till dessa krav och för att veta vad som är rätt eller fel vid genomförande av forskning.

Hela processen med detta arbete har varit väldigt omfattande, både vid undersökning om vilka tillvägagångssätt och metoder som ska användas och är lämpliga för studien. Det valda forskningsämnet *meningsfull fritid* har varit svårt att finna i forskning och också komplicerat att studera i de urvalsartiklar som studien genererat. Detta har resulterat i att databassökningen behövt revideras ett antal gånger, detta eftersom det krävdes en hel del testsökningar där sökorden justeras för att generera nog med resultat.

En intressant aspekt som reflekterades vid arbete med söksträngarna var att det behövdes många olika synonymer för att hitta nog med artiklar som passade syftet för den föreliggande studien. Vid början av testsökningarna och söksträngarna användes några enstaka synonymer utifrån PICO-modellen, däremot när fler synonymer lades till resulterades det med fler antal träffar.

Vid analysen finns det regler som ska följas. Eriksson Barajas m.fl. (2013, s.155) kommenterar att hur forskaren ställer sig gentemot detta är viktigt, eftersom medvetenheten om både förhållningssätt och ställningstagandet ska motiveras och förklaras under hela metod-avsnittet. I metoden valdes forskningsfrågorna att konkretiseras, detta medförde att det enklare gick att finna dessa teman och subteman när frågorna gjordes om utifrån detta och förtydligades. I föreliggande studie har en induktiv tematisk analys använts, vilket resulterat i att mönster och teman enklare upptäckts. Med hjälp av en induktiv tematisk analys har det redan vid databearbetning och urval av artiklar bidragit i att teman identifierats, vilket varit betydelsefullt för resultatet för den strukturerade forskningsöversikten. Artiklarna som valdes var 13, utifrån den kvalitetsgranskning som genomförts har dessa haft en tydlig relevans mot syftet för den föreliggande studien och dess kvalitet.

De urvalskriterier som används har följts till stor del, endast vid två av studierna har undantag genomförts. I artikel 7 valdes artikeln (se bilaga 3) med trots att den saknade koppling till socioekonomiskt utsatta områden och i stället inkluderade barn som blivit omhändertagna av myndigheter. Vid resonemang till varför denna studie skulle väljas, beskrev forskaren att barn som är omhändertagna av myndighet även räknas till en utsatt grupp och kan jämföras med barn och unga som lever i utsatta områden. Argumentet är även att en hel del av annan forskning presenterade liknande aspekter som gjorde att denna studie blev relevant. I artikel 12 presenteras en studie där deltagarna har fel ålderskategori kopplat till studiens syfte som är 12-16 år, i artikeln är barnen 5 år. Varför denna artikel ändå valdes berodde på att studien inkluderade relevanta faktorer som hade relevans till föreliggande syftes resultat, som bland annat fysisk hälsa, välbefinnandet samt att ett kriterium var att man bodde i socioekonomiska utsatta områden. Båda dessa två artiklar hade även en tydlig koppling till att ha en meningsfull fritid.

Att arbeta med en strukturerad forskningsöversikt har varit givande, roligt och spännande. Det har varit lärorikt samtidigt som det periodvis har varit extremt omfattande. Metoden har haft en stor roll i denna översikt. Att behöva resonera, argumentera och motivera för de val som gjorts

konstant har varit väldigt intressant och utvecklande. De kunskaper som forskaren erhållit i början av arbetet med denna strukturerade forskningsöversikt har utvecklats en hel del samt skapat en glädje vid arbete med detta, det har även bidragit med förståelse av respekt inför både de olika momenten i arbetet och att processen i helhet är tidskrävande.

6.3 Avslutande diskussion

Syftet med den föreliggande studien har varit att ta reda på vad forskningen säger om möjligheter för meningsfull fritid för barn och unga från 12 till 16 år i socioekonomiskt utsatta områden. Utifrån de vetenskapliga artiklarna och bakgrunden i denna strukturerade forskningsöversikt upplevs det att syftet är uppfyllt, studien har belyst hur barn och unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden erbjuds en meningsfull fritid. Som tidigare nämnts har det varit svårt att söka internationell forskning om meningsfull fritid, däremot har detta varit helt annorlunda när meningsfull fritid undersökts genom svenska sökningar. Något som varit tydligt är att i den svenska forskningen har begreppet använts mer konkret till skillnad från den internationella forskningen, därför borde detta implementeras mer internationellt.

Detta har medfört att jag behövt studera materialet noga för att hitta de kopplingar där den vetenskapliga forskningen beskriver om detta, vilket genomförts utifrån en induktiv tematisk analys. Vid analys av detta upplevs ändå denna forskningsöversikt besvara de frågeställningar som inkluderats för denna studie, trots att den behandlar ett mindre urval av artiklar.

I resultatet har det framgått att meningsfull fritid har en stor betydelse i barns och ungas liv och att det finns många aspekter som spelar roll. I början av arbetet med denna forskningsöversikt var min tanke att samhället är den största aktören som kan påverka att barn och unga får en meningsfull fritid. Utifrån de vetenskapliga artiklarna och den tidigare svenska forskningen har jag fått upp ögonen för betydelsen av att exempelvis skolan och föräldrarna även har en viss påverkan. Något som går att resonera kring är att föräldrar även har ett ansvar i vilka förutsättningar som skapas för barns och ungas fritid, på samma sätt som skolan ansvarar för vilka förutsättningar som erbjuds till dem i skolsammanhang. En slutsats utifrån detta är därmed att det är flera aktörer i samhället som tillsammans påverkar barn och unga som bor i utsatta områden och deras möjligheter. Vi behöver tillsammans arbeta för en miljö där vi på likvärdigt sätt ger möjlighet till en meningsfull fritid till alla.

Rätten till en meningsfull fritid, skäliga levnadsstandarder och rätt till en utbildning är något som står i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018). Det står även att barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. Utifrån detta ställer jag mig själv frågan: om inte en meningsfull fritid kan erbjudas, kan inte detta klassas som en diskriminering utifrån artikel 2 i barnkonventionen (UNICEF Sverige, 2018). Barnen är vårt framtida nu, de är nästa generation som ska ta hand om samhället och se till att det går runt som de ska, men om inte de erbjuds de rättigheter som de enligt lag har, vem säger då att de har samma skyldighet gentemot samhället?

Sammanfattningsvis bör det läggas större vikt vid vidare forskning om meningsfull fritid för barn och unga, både inom internationella och svenska sammanhang. Det är inte upp till barnen att skapa sig en meningsfull fritid, möjligheterna ligger i vad som finns för dessa barn och hur de erbjuds. Kanske kan en meningsfull fritid börja användas tydligare i den vetenskapliga forskningen och meningsfull vara nyckelbegreppet som är kopplingen mellan barn och ungas fritid.

7. Referenser

Abutaleb-Rosendahl, S & Kjellander, T. (2024). *VI GER BARN EN MENINGSFULL OCH JÄMLIK FRITID*.

<https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-i-sverige/bekampar-utanforskap/en-inkluderande-fritid/>.

Anderson, Stephen A., Ronald M. Sabatelli & Iva Kosutic (2007). *Families, urban neighborhoods youth centers, and peers as context for development. Family Relations*, 56 (4): 346–357.

Barnombudsmannen (2018). *Utanförskap, våld och kärlek till orten: Barns röster om att växa upp i utsatta kommuner och förorter*.
<https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/publikationer/ar2018.pdf>.

Boreús, K & Bergström, G. (2018). *Textens mening och makt Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Oxford University Press.

Cross, B. (2012). *How does community matter? Misrecognition and the participation agenda for children in socially disadvantaged communities*. 7(3), 311-326.

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C., & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*. Natur och kultur.

Gotfredsen, A & Strömbäck, M. (2023). *Fritidens betydelse för ungas psykiska hälsa – rättigheter, möjligheter och hinder*. <https://forte.se/publikation/fritidens-betydelse-for-ungas-psykiska-halsa-rattigheter-mojligheter-och-hinder/>.

Göteborgs universitetsbibliotek. (u.å). *Kom i gång med Zotero*. Hämtad 2024-04-14 från

<https://www.ub.gu.se/sv/tjanster-och-stod/hjalp-med-endnote-och-zotero/kom-igang-med-zotero>.

Hjalmarsson, M., Odenbring, Y. (2019) Compensating for Unequal Childhoods: Practitioners' Reflections on Social Injustice in Leisure-Time Centres. 190(14), 2253-2263.

Karolinska Institutet. (u.å). *Systematiska översikter*. Hämtad 2024-04-04 från <https://kib.ki.se/soka-vardera/systematiska-oversikter>.

Liberati, A., Altman, D., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P., Ioannidis, J., Clarke, M., Devereaux, P-J., Kleijnen J & Moher, D. (2009). *The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate health care interventions: explanation and elaboration*.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. (2020). En fördjupad bild av ungas fritid: Ung idag. <https://www.mucof.se/publikationer/en-fordjupad-bild-av-ungas-fritid>.

Nationella operativa avdelningen. (2015). Utsatta områden -sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade händelser. https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden-sociala-risker-kollektiv-formaga-och-oonskade-handelser.pdf/download/

Rodikova, M. (2021). *Barn förändrar världen Årsrapport 2021*. https://www.raddabarnen.se/globalassets/dokument/om-oss/arsredovisningar/rb_arsredovisning-2021.pdf

Statistikmyndigheten, (2009) Levnadsförhållanden rapport 116, *Barns fritid*. https://www.scb.se/contentassets/0fde7705ea3a4b63bc7f984329d518bd/le0106_2006i07_br_1_e116br0901.pdf.

Ungdomsstyrelsen. (2007). *Ungdomar, fritid och hälsa: En forskningsöversikt om fritidens skydds- och riskfaktorer*. Myndigheten för ungdomar och civilsamhällesfrågor. <https://www.mucof.se/sites/default/files/2013/04/ungdomar-fritid-halsa.pdf>.

UNICEF Sverige. (2018). Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter.
<https://unicef.se/rapporter-ochpublikationer/barnkonventionen>.

Vetenskapsrådet. (2017). God forskningssed.

https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf ISBN 978-91-7307-352-3.

Bilagor

Bilaga 1: Dokumentation av sökning i databaserna.

Datum	Databas	Sökning	Avgränsningar	Antal träffar
2024-04-16	1/3 Education Database	noft(Child OR youth) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)	Peer reviewed, årtal 2012-2024, fulltext,	317 innan avgränsningar. 73 träffar efter avgränsningar.
2024-04-16	2/3 Education Database	noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)	Peer reviewed, årtal 2012-2024, fulltext,	229 innan avgränsningar. 55 träffar efter avgränsningar.
2024-04-16	3/3 Education Database	noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class		199 innan avgränsningar. 39 träffar efter avgränsningar.

		OR social vulnerability) AND noft(Participation)		
2024-04-16	1/3 ERIC	noft(Child OR youth) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)		255 innan avgränsningar. 66 träffar efter avgränsningar
2024-04-16	2/3 ERIC	noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class OR social vulnerability) AND noft(Participation OR inclusion)		201 innan avgränsningar. 52 träffar efter avgränsningar
	3/3 ERIC	noft(Child) AND noft(meaningful leisure time OR leisure time OR free time activities OR meaningful leisure OR after school OR leisure) AND noft(socio economic area OR socioeconomic area OR urban areas OR social class		168 innan avgränsningar. 39 träffar efter avgränsningar

		OR social vulnerability) AND noft(Participation)		
--	--	---	--	--

Bilaga 2: Sammanfattning av 18 artiklar.

Nr:	Studie	Forskningsansats	Syfte	Studiens datainsamling, urvalsgrupp och metodval och analysmetod.
1	Aligning digital and social inclusion: A study of disadvantaged students and computer access	Kvalitativ ansats.	”Det grundläggande syftet med Tech Packs-projektet var att identifiera och distribuera internetanslutna datorer till familjer som inte hade råd att köpa en”	Deltagarna var familjer av olika konstruktioner, ett av kriterierna var att de bodde i socioekonomiskt utsatta områden. Metodval: fokusgrupper och intervjuer. Analysmetod: analytisk induktion
2	Analysis of the relationship between digital game playing motivation and physical activity	Kvantitativ ansats.	Studerar om det finns något samband med motivation mellan fysisk aktivitet och digital spelmotivation.	Deltagarna var studenter mellan 9-15 år och som studerar i olika regioner. Metodval: Enkäter.
3	Beyond the Schoolyard: The Role of Parenting Logics, Financial Resources, and Social Institutions in the Social Class Gap in Structured Activity Participation	Kvalitativ ansats	Våra forskningsmål är att förstå orsakerna till klassklyftan vid deltagande av aktiviteter.	Deltagarna för studien var barn som bodde på två olika områden, arbetarklass och medelklass elever på två skolor. Metodval: semistrukturerade intervju-, enkät- och arkivdata.
4	Compensating for Unequal Childhoods: Practitioners' Reflections on Social Injustice in Leisure-Time Centres	Kvantitativ ansats	Syftet var att utforska fritidshemmens dolda läroplaner avseende nationalitet, ras, religion, kön, ålder, social klass och ekonomisk status.	Deltagarna för studien var de elever som går på fritidshem och som relaterar till de avseenden som tas upp i syftet. Metodval: analysmetod
5	Espacios De Ocio Para Jóvenes, De La Monitorización a La Autogestión/Leisure Spaces for Youth: From Monitoring to Self-Management/Espaços	Kvalitativ ansats.	Målen är att analysera verkligheten av ungdomskollektivets användning av offentligt ägda ungdomsutrymmen och på vilket sätt dessa utrymmen hanteras.	Deltagarna för studien var ungdomar och hur de får utnyttja sin fritid, genom att utgå från sig själva och sitt självbestämmande. Metodval: intervjuer.

	De Lazer Da Juventude, O Monitoramento Para a Auto-Gestão		Samt fördjupa sig i fenomenet självstyrda utrymmen.	
6	How Does Community Matter? Misrecognition and the Participation Agenda for Children in Socially Disadvantaged Communities	Kvalitativ ansats	Syftet är att undersöka en grupp äldre primärflickor I en urban skotsk context vad gemenskap betydde för dem och deras relation och deltagandestrategier.	Studiens deltagare var flickor som bor i en urban miljö, dessa bodde i en skotsk stadsdel. Flickorna har valts ut på grund av att de kommer från utanförskap och har familjer som kämpar med socioekonomiska problem. Metodval: dialoger
7	Leisure Activities and Their Presence in Social Networks in Potentially Vulnerable Youth	Kvalitativ ansats	Syftet med studien är att analysera förekomsten och spridningen på sociala nätverk av fritidsaktiviteter för en grupp potentiellt utsatta ungdomar, relatera det till kön och geografiska bostadsområden	Deltagarna i studien var 140 studenter, de fick besvara på frågor om deras fritidsaktiviteter. Metodval: Frågeformulär, en deskriptiv analys för att kvantifiera fritidsaktiviteter.
8	Los Tiempos De Ocio En La Vida Cotidiana De La Juventud En Situación De Riesgo Y Dificultad Social: Problemáticas Específicas Y Alternativas Pedagógico-Sociales	Kvalitativ ansats	Huvudsyftet med denna uppsats är att förstå och analysera hur unga människor i situationer av utsatthet, svårigheter, utanförskap och /eller social risk -särskilt de under som är i fosterhem och de som tidigare var i fosterhem-, njuta av fritiden dagligen, påpeka, utan att ignorera de kontroverser som är inneboende i deras verklighet, olika utbildnings- och sociala alternativ som kan bidra	Deltagarna är både flickor och pojkar från Madrid, Katalonien och Galicien, både de som kan inkluderas och bor eller inte bor i fosterhem samt pojkar och flickor som bor med sina föräldrar som har någon form av så kallat "normalitet". Och arbetar eller har arbetat med bland annat ungdomar som är socialt utsatta. Metodval: Frågeformulär.

			till deras inkludering och aktiva deltagande i samhället.	
9	Multidimensional Child Deprivation and Poverty Measurement: Case Study of Bosnia and Herzegovina	Kvantitativ ansats	Studien analyserar förekomsten och intensiteten av flerdimensionell barndeprivation och undersöker dess samband med hushållsbaserad monetär fattigdom, med utgångspunkt i skillnaderna mellan landsbygds- och stadsområden.	Deltagarna i denna studie var barn mellan 5-15 år som analyserades av barn i Bosnien och Hercegovina. Metodval: I studien används olika data som metod för att granska statistik som använts av statistikbyråer som inkluderar olika mått på exempelvis levnadsstandarder, fattighedsnivåer och bostadsförhållanden.
10	Outdoor activity involvement and postsecondary status among rural adolescents: Results from a longitudinal analysis	Kvantitativ ansats	Granskning av litteratur om fritid i landsbygden.	Deltagarna i studien var från sjuan (13) till andra året på gymnasiet (17-18). Metodval för studien var fem vågor av data som samlats in genom en longitudinell studie
11	Peer Review: Evaluation of Readiness for Wrestling Program	Kvalitativ ansats och kvantitativ ansats	Syftet med den här studien var att avgöra om ett brottnings- och boxningsprogram utanför skolan efter skolan skulle vara acceptabelt, genomförbart och hållbart i urbefolkningen på landsbygden Conne River, Newfoundland och Labrador (NL), Kanada	Deltagarna i studien var ungdomar som bor i landsbygden Conne River, Newfoundland och Labrador (NL), Kanada. Metodval: en enkätstudie som bestod av fritextfrågor samt en 5-gradig likertskala. En delphi-metod.

12	Physical Activity Levels and Preferences of Ethnically Diverse Visitors to Georgia State Parks	Kvalitativ ansats	Syftet med denna studie var att undersöka faktorer associerade med delstatsparkbaserad fysisk aktivitet i Georgia	Deltagarna var vuxna över 18 år. Metodval: undersökning, intervjuer
13	Physical Education and Health as a Child's Right: Reflections on the Soweto Active Schools Programme	Kvalitativ ansats.	Studien syftar till att utforska och fånga effekterna av en fysisk multistakeholder utbildningsinitiativ (PE) som fokuserar på fortbildning av lärare och genomförande av Soweto Active Schools-program	Deltagarna var elever på fem pilotskolor i Soweto, där skolorna deltar i ett sportevenemang vilket är en del av programmet (därav användes två skolor där eleverna gick årskurs 6). Metodval: Olika blandade metoder, data samlades in genom observation, intervjuer och fokusgruppsdiskussioner.
14	Physical Education, School Sport and Looked-after-Children: Health, Wellbeing and Educational Engagement	Kvantitativ ansats	Denna artikel presenterar resultat från en småskalig kvalitativ studie som försökte utforska fysisk utbildning och skolidrott (PESS) erfarenheter av LACYP i England	Deltagarna för studien är barn som blivit omhändertagna utifrån "looked after Children and Young people", de vill säga lokala myndigheten. Metodval: Tematisk och axiell kodning användes i relation till analysen av intervjudata, där en cyklisk process för undersökning och induktiv tolkning antogs för att dra ut nyckel betydelser som svar på de primära syftena med forskningen och i linje med teman och begrepp identifierade från den befintliga litteraturen
15	Researching a New Pathway for Promoting Children's Active Outdoor Science Exploration in Urban Settings	Kvalitativ ansats	Studien var utformad för att vägleda slutliga revisioner av verktygslådan som förberedelse för nationell spridning	Deltagarna för studien var barn och unga mellan 6-9 år som bor i urbana miljöer. Metodval: Fem platser implementerades en efterskolanmodell tre platser använde en familjestyrd modell och två platser

				använde en Self-Guided-modell. Toolkit-modellen. Analysmetod: Blandad metodanalys av data, innehållsanalys (av enkäter, intervjufrågor etcetera).
16	School Readiness of Five-Year-Old Children from Socio-Economically Disadvantaged Areas: Evidence from the Preparing for Life Evaluation	Kvantitativ ansats	Huvudsyftet med denna studie var att fastställa de mest framträdande prediktorerna för skolberedskap inom ett urval av femåriga barn som bor i socioekonomiskt missgynnade områden i Irland och tar emot interventioner som syftar till att förbättra resultaten som en del av en randomiserad kontrollerad studie (PFL-programmet).	Deltagarna var barn i åldern 5 år. Metodval: sekundär analys av data som samlats in av de så kallade PFL-programmet, (skolmogen). Resultatet visade även på signifikanta könsskillnader inom områden av skolberedskap förutom kognitiv utveckling och språk. Slutsatser blev att inom samhällen med socioekonomiskt missgynnade samhällen blev barnets kön, mammans amning och andra faktorer som påverkar både biologiska och miljömässiga faktorer ha en viktig roll för bestämmandet av skolan.
17	Social Exclusion and the Hidden Curriculum: The Schooling Experiences of Chinese Rural Migrant Children in an Urban Public School	Kvalitativ ansats	Denna artikel är en del av ett projekt varvid en fallstudie skapats för att presentera om den dolda läroplanen och hur kinesiska barn som bor i utsatta miljöer hör ihop med tre olika nyckelaspekter, dessa är tillgången till skolan, deltagande i klassen och kamratinteraktioner.	Deltagarna för studien är kinesiska barn i åldrarna 9-11 år. Metodval: intervjuer varvid datamaterialet sedan analyserats utifrån kodning. Resultatet visar bland annat på att bristen av föräldrars tillsyn påverkade barn som bodde i utsatta områden, då dessa barn presterade dåligt. Det beskrivs även om hur fritidsaktiviteter både i och utanför skolan kan påverka barnen på ett positivt vis och öppnar upp möjlighet för barnen att socialisera sig och utveckla laganda. En slutsats utifrån detta är att vissa städer tar en avgift för att delta vid dessa och föräldrar

				till dessa barn är därmed ovilliga att betala.
18	'The Helping, the Fixtures, the Kits, the Gear, the Gum Shields, the Food, the Snacks, the Waiting, the Rain, the Car Rides...': Social Class, Parenting and Children's Organised Activities	Kvalitativ ansats	Beskriver om relation mellan föräldraskap i relation till barnens utbildning och fritid i familjer som kommer från olika samhällsklasser.	<p>Deltagarna i studien var 62 familjer där både barn och vuxna deltagit i studien. Barnen som intervjuades var i åldrarna 9-11 år.</p> <p>Metodval: Metoden som användes var semistrukturerade intervjuer, varvid en intervjuguide användes och frågor av öppen karaktär.</p> <p>Resultatet vid studien visar bland annat på att föräldrar tyckte fritidsaktiviteter både krävde tid, pengar och engagemang. Den ekonomiska frågan var en av de hinder som diskuterades, varvid familjer som hade fler än ett barn som deltog vid aktiviteterna tyckte det var mer kostsamt.</p>

Bilaga 3: Referenslista för de 13 utvalda artiklarna för den strukturerade forskningsöversikten.

Nr:	Referens
1.	Bandin, A. (2019). <i>Los Tiempos De Ocio En La Vida Cotidiana De La Juventud En Situación De Riesgo Y Dificultad Social: Problemáticas Específicas Y Alternativas Pedagógico-Sociales</i> . <i>Pedagogia Social</i> . 33(33), 158-159.
2.	Bennett, P-R., & Lutz, A-C. (2012). <i>Beyond the Schoolyard: The Role of Parenting Logics, Financial Resources, and Social Institutions in the Social Class Gap in Structured Activity Participation</i> . <i>Sociology of Education</i> , 85(2), 131-157.
3.	Burnett-Louw, C. (2020). <i>Physical Education and Health as a Child's Right: Reflections on the Soweto Active Schools Programme</i> . <i>South African Journal of Childhood Education</i> . 10(1), 1-11.
4.	Chzhen, Y., & Ferrone, L. (2017). <i>Multidimensional Child Deprivation and Poverty Measurement: Case Study of Bosnia and Herzegovina</i> . <i>Social Indicators Research</i> . 131(3), 999-1014.
5.	Goldstein, M., Famularo, L., Kynn, J., & Pierson, E. (2019). <i>Researching a New Pathway for Promoting Children's Active Outdoor Science Exploration in Urban Settings</i> . <i>Journal of Outdoor Recreation, Education, and Leadership</i> . 11(2), 101-119.
6.	Nuere, C-O., Quintana, I-L., & Baptista, M-M. (2015). <i>Espacios De Ocio Para Jóvenes, De La Monitorización a La Autogestión/Leisure Spaces for Youth: From Monitoring to Self-Management/Espaços De Lazer Da Juventude, O Monitoramento Para a Auto-Gestão</i> . <i>Pedagogia Social</i> , 25(25), 69-89.
7.	O'Donnel, C., Sandford, R., & Parker, A. (2020). <i>Physical Education, School Sport and Looked-after-Children: Health, Wellbeing and Educational Engagement</i> . <i>Sport, Education and Society</i> . 25(6), 605-617.
8.	Pitsia, V., & Kent, G. (2023). <i>School Readiness of Five-Year-Old Children from Socio-Economically Disadvantaged Areas: Evidence from the Preparing for Life Evaluation</i> . <i>Irish Educational Studies</i> . 42(3), 359-379.
9.	Seaman, J., Sharp, E., Tucker, C., Van Grundy, K., & Rebellon, C. (2019). <i>Outdoor activity involvement and postsecondary status among rural adolescents: Results from a longitudinal analysis</i> . <i>Journal of Leisure Research</i> . 50(1), 18-27.
10.	Silvey, D., Buote, R., Cameron, E., Donovan, C., & Dubrowski, A. (2016). <i>Peer Review: Evaluation of Readiness for Wrestling Program</i> . <i>Physical & Health Education Journal</i> . 82(4), 1-38.
11.	Yelland, N., & Neal, G. (2013). <i>Aligning digital and social inclusion: A study of disadvantaged students and computer access</i> . <i>Education and Information Technologies</i> , 18(2), 133-149.
12.	Zhang, D., & Luo, Y. (2016). <i>Social Exclusion and the Hidden Curriculum: The Schooling Experiences of Chinese Rural Migrant Children in an Urban Public School</i> . <i>British Journal of Educational Studies</i> . 64(2), 215-234.

13.	Wheeler, S., & Green, K. (2019). <i>The Helping, the Fixtures, the Kits, the Gear, the Gum Shields, the Food, the Snacks, the Waiting, the Rain, the Car Rides...</i> : Social Class, Parenting and Children's Organised Activities. <i>Sport, Education and Society</i> . 24(8), 788-800.